UČITEĽSKÉ NOVINY

PERIODIKUM O ŠKOLSTVE A VZDELÁVANÍ 4/2015, 26. október 2015 Rozširované bezplatne, Ročník LXII.

Údaje o žiakoch a rodičoch do RIS dodalo zatiaľ 80 percent škôl str. 10

Vďaka podpore štátu vznikne v materských školách ďalších 67 tried str. 7

Školstvo potrebuje silnú pozíciu v spoločnosti str. 4

E-test je vo finále str. 14

Kde ste nechali žiaka?

Školstvo je oblasťou, o ktorej a v ktorej sa toho veľa už povedalo, ale i stále hovorí. Ak by sme zoskupili všetky tieto myšlienky, dostali by sme cestu v dĺžke niekoľko stotisíc kilometrov. Niektoré témy signalizujú prínos a zažínajú iskierku svetla, iné len konštatujú fakty bez následného riešenia...

Inak tomu nie je ani v tomto období. Podpora športu na školách v podobe školského zákona, o ktorom bude Národná rada SR hlasovať, podpora vedy či kvalita vzdelávania, vzťahy na školách medzi kolegami, no i samotnými žiakmi navzájom, zavádzanie inovácií do škôl, vzdelávanie žiakov pre potreby trhu práce a nie úradov práce a v neposlednom rade i odvolávanie samotného ministra školstva...je toho v skutku dosť.

Najviac ma však zaujala téma klasického vyučovania inak, vyjadrená projektom pod názvom „Škola pre každého – škola na každý deň“, ktorú 15. októbra prezentovali v Spojenej škole Letnej v Poprade. A prečo práve táto téma? Pretože z ich práce so žiakmi, mám ešte stále pocit, sa nevytratilo nadšenie a neutíchajúca ochota bezprostredne sa venovať vzdelávaniu detí napriek všetkým problémom, ktoré v školstve sú a nejakú tú dobu ešte budú. Neviem sa zbaviť dojmu, že vo vzájomnom predbiehaní sa v kritike školského systému a potrebe niečo stále meniť, sa nám z mysle i každodenného života vytratil samotný žiak. O práci danej školy sa v krátkosti dočítate i v tomto čísle Učiteľských novín, no nie je to jediná téma samozrejme.

Veríme, že práve v tomto čísle si nájde každý z vás kúsok tej svojej témy, ktorá ho zaujíma. A ak je téma, o ktorej ste už dlhšie nečítali, výnimočná aktivita, o ktorej by mali vedieť i vaši kolegovia z iných škôl, dáte nám o nej vedieť na redakcia@ucn.sk.

Elena Gállová

Ministra neodvolali, argumenty opozície boli chabé

Poslanci NR SR 21. októbra neschválili po skoro osemhodinovej diskusii návrh na vyslovenie nedôvery členovi vlády a ministrovi školstva Jurajovi Draxlerovi. Za návrh hlasovalo 35 poslancov zo 110 prítomných, proti návrhu bolo 75 poslancov. Draxler tak ostáva členom vlády a ministrom školstva, vedy, výskumu a športu SR aj naďalej. Návrh skupiny poslancov na zvolanie schôdze predložili 15. októbra poslanec za SaS Martin Poliačik spolu s poslancom Martinom Froncom (KDH). Pod spoločný návrh sa podpísalo 33 zákonodarcov za SaS, KDH, OĽaNO a nezaradených poslancov. Draxlerovi vyčítali neschopnosť pri hľadaní riešenia na využitie budovy a areálu Ekoiuventy na Búdkovej ulici v Bratislave. Rovnako tak spôsob, ako rezort riešil 460-tisícovú kauzu, keď organizácia rezortu - Metodicko-pedagogické centrum (MPC) zaslalo peniaze na falošný účet. Poslancom sa nepáčilo ani personálne riadenie rezortu, keď Draxlerovi vyčítali nekompetentnosť vedúcich organizácií ministerstva školstva v prípade luventy či Výskumného ústavu detskej psychológie a patopsychológie. “Odvolávate ma za to, že Peter Pellegrini urobil na ministerstve organizačné zmeny, za to, že som neotvoril detský bazén v Iuvente a za to, že riaditeľka Metodicko-pedagogického centra prepustila vedúceho ekonomického oddelenia,” povedal na začiatku svojho vystúpenia Draxler.

Pokračovanie na 2. strane

Vo Vysokých Tatrách diskutovali riaditelia škôl

S viac ako 300 riaditeľmi ZŠ sa stretol minister školstva Juraj Draxler počas celoslovenského zasadania Združenia základných škôl Slovenska. V diskusii sa dotkli najmä tém financovania škôl, štruktúry a nastavenia kontinuálneho vzdelávania, debyrokratizácie, zjednotenia rozdelenia kompetencií či finančného ohodnotenia pedagogických a nepedago - gických pracovníkov.

Foto: MŠVVaŠ SR

Očami riaditeľov

Ako nedávno ukončený projekt „Vzdelávaním pedagogických zamestnancov k inklúzii marginalizovaných rómskych komunít“ (ďalej len „MRK“) fungoval počas troch školských rokov sme sa zhovárali s riaditeľmi Františkom Solárom (ZŠ Hniezdne) a Stanislavom Čopom (ZŠ Cinobaňa).

Splnil projekt vaše očakávania a čo pozitívne vám priniesol?

FS: Vnímam pozitívne možnosť ukázať deťom nové spôsoby aktívneho využívania voľného času, neskutočný rozvoj zručností vo výchovných i technických predmetoch. Zaujímavé boli obetavé prístupy učiteľov i asistentiek k deťom, ich viac ako materinský prístup a koniec-koncov aj veľmi konkrétne a kreatívne výstupy z činností jednotlivých záujmových útvarov. Veľmi prínosné bolo aj pôsobenie pedagogických asistentiek, ktoré boli okrem práce s deťmi veľmi nápomocné ostatným vyučujúcim i vedeniu školy.

SČ: Implementácia programu nám priniesla vytvorenie takých nástrojov vzdelávania, ktoré posilnili vytvorenie inkluzívneho školského prostredia. Inkluzívne vzdelávanie sa stalo nástrojom pre posilnenie sociálnej súdržnosti a zabezpečenie rovnakého prístupu ku kvalitnému vzdelávaniu a vyrovnávaním vzdelávacích výsledkov.

V čom vidíte dôležitosť celodenného výchovného systému?

FS: Ak sa chceme pohnúť z miesta pri pozdvihnutí úrovne detí z marginalizovaných skupín - potom jedine cez zodpovedný prístup k výchove, pomoci pri učení a vytvorenie vlastného presvedčenia, že dôkladnou prípravou v škole a hlavne v domácom prostredí je možné zlepšenie života, a v tom bol projekt mimoriadne osožný.

Aký vplyv mal projekt na žiakov – došlo aj k zmenám ich správania, k zlepšeniu dochádzky a podobne?

FS: Dlhší pobyt v škole a zmysluplná činnosť presvedčila deti, že byť múdrejším, lepším, zdravším a spokojnejším sa oplatí. S dochádzkou väčšiny detí zo sociálne znevýhodneného prostredia nemáme problémy, prvé úspechy sa dostavujú aj v umiestňovaní detí do kvalitných a pre život potrebných stredných škôl.

Ako by ste zhodnotili ďalšie vzdelávanie učiteľov?

SČ: Kontinuálne vzdelávanie pomohlo odstrániť neviditeľné bariéry v škole a posunulo pedagogických zamestnancov v oblasti prístupu ku vzdelávaniu a vzťahy v kolektíve do novej kvality. Zmenil sa pohľad na kultúrnu identitu, rodovú rovnosť, jazykové vybavenie, špeciálne potreby a iné individuálne danosti detí. Dostalo priestor kritické myslenie pre akceptáciu inakosti a vyvrátenie zakorenených predsudkov.

Tri roky trvania projektu je dlhá doba, zažili ste počas nich na škole niečo, čo vás milo prekvapilo?

SČ: Prístup v zmysle myšlienky inklúzie ma nečakane prekvapil objemom impulzov, ktoré priniesol druhej strane, a teda nakoniec všetkým. Obohatenie zasiahlo všetky deti aj učiteľov na škole vďaka prítomnosti rôznorodosti a spoločnej socializácie. Miera tolerancie po troch rokoch ovplyvnila kultúru a klímu školy.

Viac rozhovorov s riaditeľmi zapojených ZŠ si môžete prečítať na www.eduk.sk.

Nina Šilanová, manažérka publicity projektu MRK I.

Deti prejdú testovaním, ktoré odhalí, či majú športový talent

Novinkou má byť testovanie detí vo veku šesť až desať rokov, ktoré by identifikovalo športový talent. *“Po absolvovaní testovania dostane dieťa certifikát s odporučením pre rodičov, na aký šport má predpoklady. Zároveň výsledky testovania budú môcť byť využité pre výskumné účely a posúdenie fyzickej kondície detí,”* uvádza sa v dôvodovej správe. Podľa ministra školstva Juraja Draxlera budú deti testovať učitelia telesnej výchovy a tréneri v rámci týždňa športu v septembri. *“Pripravia celkom jednoduchý návrh, na čo je dieťa talentované, a ten potom odovzdajú rodičom,”* priblížil minister Draxler. Ministerstvo predpokladá, že najprv sa spustí pilotný projekt a od nejakého času pôjde o celoplošne testovanie. Malo by prísť aj k zmenám, ktoré upravia vzdelávanie žiakov v športových triedach v základných školách, a pribudnúť by mal aj nový druh strednej športovej školy. Ku sfunkčneniu systému, lepšej koordinácii a spolupráce s útvarmi talentovanej mládeže by malo prispieť aj vytvorenie metodického, analytického a koordinačného oddelenia športovo talentovanej mládeže v Národnom športovom centre. Rezort školstva konštatuje, že v športovej príprave mládeže prevláda viacero negatív. Prišlo napríklad ku zrušeniu jednotlivých článkov systému športovej prípravy mládeže ako tréningových stredísk mládeže a školských športových stredísk. Ďalej ku znižovaniu hodín a hlavne kvality vyučovania telesnej výchovy v školách, nezáujem detí a mládeže o šport a pohybovú aktivitu. Na druhej strane sa však rokmi postupne zvyšujú nároky pre športovú prípravu v rôznych športových odvetviach. *“Je potrebné pripraviť systémové zmeny v starostlivosti o športovo talentovanú mládež a začať nastavovať systém na efektívny, ktorý bude postavený na celoplošnom výbere detí, s postupnosťou a nadväznosťou športovej prípravy,”* konštatuje ministerstvo.

Zdroj: TASR

Ministra neodvolali, argumenty opozície boli chabé

Draxler reagoval, že v kauze MPC rezort okamžite konal a peniaze vyplatené na falošný účet nikdy neboli stratené. Preto sa ani nemohli zázračne deň pred mimoriadnou schôdzou NR SR nájsť. *“Podnikli sa potrebné kroky a peniaze sa hneď vtedy v auguste zadržali na účtoch bánk. Preto tvrdenie, že sa zrazu našli, je úplný nezmysel,”* zdôraznil minister. V prípade budovy Iuventa Draxler označil za hlúposť, že ju ministerstvo vyhlásilo za prebytočný majetok. *“Urobila to samotná Iuventa, aby budova mohla prejsť na vlastný úrad ministerstva,”* vysvetlil. Minister sa tiež obhájil, že posledné zásadné organizačné zmeny na ministerstve boli ešte za Petra Pellegriniho. Podľa ministra je čas strávený v opozícii potenciálne ten najdôležitejší, lebo to dáva priestor na tvorenie vízií. Smerom k poslancovi Poliačikovi uviedol, že len parazituje na politike rezortu školstva a čaká, čo sa vynorí vo verejnosti, aby si mohli urobiť tlačovku. Draxler vidí v návrhu na vyslovenie nedôvery snahu o vytĺkanie politického kapitálu. Ako uviedol, mrzí ho skorá politizácia školských tém pred voľbami.

TASR, SITA

Na snímke minister školstva Juraj Draxler počas mimoriadnej schôdze parlamentu, zdroj: TASR/Štefan Puškáš

Národný projekt MPC priniesol mnoho pozitívnych skúseností

„Boli to čarovné školské roky plné zážitkov pre nás všetkých," hodnotí s nadšením národný projekt Vzdelávaním pedagogických zamestnancov k inklúzii marginalizovaných rómskych komunít riaditeľka ZŠ Bystrany Júlia Čurillová.

Národný projekt známy aj pod skratkou NP MRK I. implementovalo Metodicko-pedagogické centrum od roku 2012 až do konca októbra 2015. Zapojilo sa doň 200 škôl, ktoré navštevovalo aspoň 20 % žiakov z marginalizovaných rómskych komunít. Jeho tromi hlavnými aktivitami boli – Vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov, Podpora celodenného výchovného systému a Technická podpora aktivít projektu. *„Projekt bol ´pilotný´ a preto určite splnil naše očakávania. Priniesol posun najmä v pohľade na žiacky kolektív a domáce prostredie, odkiaľ k nám títo žiaci prichádzajú do školy. Pozitívom projektu boli najmä popoludňajšie záujmové rôznorodé aktivity pedagógov spolu so žiakmi v rámci záujmových útvarov,"* uviedol riaditeľ jednej zo zapojených škôl Martin Babjak z Vranova nad Topľou.

Žiaci trávia čas zmysluplnejšie

Viac ako 22 000 žiakov. Toľko sa zapojilo do projektu v rámci celodenného výchovného systému (CVS), popoludňajších záujmových krúžkov a voliteľných predmetov. *„CVS je pre bežných žiakov samozrejmosťou, ale žiaci zo sociálne znevýhodneného prostredia by radšej trávili popoludnie doma. Vtiahli sme ich nenásilne do popoludňajších činností krúžkami a zábavnými i oddychovými činnosťami. Zároveň sa pripravili na vyučovanie a každý bol spokojný - rodič aj učiteľ,"* priblížila priebeh popoludňajších aktivít riaditeľka ZŠ Ondavské Matiašovce Tatiana Lorincová. Vyše 2 500 učiteľov tak realizovalo až 500 000 hodín voľnočasových aktivít, ktoré zahŕňali aj prípravu žiakov na vyučovanie. *„Najdôležitejšie je, že žiaci trávili čas zmysluplnejšie a navzájom sa obohacovali v rámci svojich kultúr,"* dodala.

Vzdelávali sa aj rodičia

Nepomáhalo sa iba deťom. Súčasťou projektu sa stalo aj 5 325 rodičov detí zo znevýhodneného prostredia. Počas dvoch školských rokov sa totiž vzdelávali v rôznych oblastiach, napríklad príprava detí pred vstupom do ZŠ, či kariérne poradenstvo. Súčasťou celodenného výchovného systému bola aj možnosť doplnenia základného vzdelania v rámci programu Druhá šanca. 43 obyvateľov, rôzneho veku, z obce Bystrany sa tejto možnosti chopili a dokončili si základnú školu. *„Rodičia sedeli v jednej triede spolu so svojou dcérou, ujo so synovcom, dospelí žiaci nám chodievali fajčiť ‚poza školu', ušli z poslednej vyučovacej hodiny, no na druhý deň sa všetci ospravedlnili nádherne vymaľovaným obrovským srdcom s textom: ´Odpustite nám, pani riaditeľka´,"* nostalgicky spomína Júlia Čurillová, riaditeľka ZŠ Bystrany a realizátorka projektu Druhá šanca.

Neoceniteľní asistenti

Na tri roky dostalo príležitosť pracovať až 400 asistentov učiteľa, ktorí pomáhali pedagógom, ale aj deťom a ich rodičom. Tí boli dôležitou súčasťou i v základnej škole Ivana Krasku v Trebišove. *„Je to široká paleta činností od pomoci učiteľom vo vyučovacom procese až po spoluprácu s komunitou. Pri správne zvolenom asistentovi učiteľa získava škola neoceniteľného pomocníka, ktorý dokáže riešiť zdanlivo neriešiteľné problémy,"* hovorí zástupca riaditeľa Martin Farbar.
Národný projekt MRK I. podnietil vytvorenie až 12. nových vzdelávacích programov z oblasti informačných technológií, spolupráce rodiny a školy, multikultúrnej výchovy, profesijného rastu, tvorby učebných zdrojov či prevencií, ktoré doteraz absolvovalo 4 345 osôb (k 1. 10. 2015 – pozn. red.).

Národný projekt mal celkovo pozitívnu spätnú väzbu. *„Sme radi, že projekt bol úspešný a naplnil očakávania zapojených škôl. Doplnil personálne obsadenie a napomáhal efektívnejšie vzdelávať žiakov z marginalizovaných rómskych komunít,"* zhodnotila manažérka projektu Eva Kaduková. Výraznou pomocou však bolo aj zvýšil motiváciu žiakov a posilnil šance na ich školskú úspešnosť.

Nina Šilanová, manažérka publicity NP MRK I.

Priblíženie sveta vedy a techniky mladým pokračuje i v novembri

Tematická roadshow „Čak Vednýodboris a jeho crew" prinášala počas mesiaca október do jednotlivých slovenských miest diskusie so známymi slovenskými vedcami. Prof. Karol Šafařík, prof. Peter Sýkora, prof. Vladimír Lukeš, ale i Ing. Gabriel Cibira, či RNDr. Erik Mingyár, ai. sa snažili dosiahnuť zlepšenie vnímania a postavenia vedy v našej spoločnosti. Mesiac november však „štafetu vedy" preberá a prináša viac ako 400 zaujímavých podujatí. Druhý novembrový týždeň sa nesie v znamení prezentácie toho najpútavejšieho, čo sa v oblasti vedy a techniky za uplynulý rok na Slovensku udialo. Od 9. do 15. novembra si návštevníci Týždňa vedy a techniky vypočujú po celom Slovensku stovky zaujímavých prednášok, uvidia výstavy a zapoja sa do tematicky ladených workshopov. Podujatia realizované počas Týždňa vedy a techniky nájdete na www.tyzdenvedy.sk.

Školstvo potrebuje silnú pozíciu v spoločnosti

Ľubomír Petrák sa narodil na Myjave a dnes je nielen starostom Hurbanovej Vsi, malej obce neďaleko Senca, ale aj poslancom Národnej rady SR. Okrem toho, že predsedá Mandátovému a imunitnému výboru a súčasne je aj aktívnym členom Výboru NR SR pre vzdelávanie, vedu, mládež a šport. Vyštudovaný strojný inžinier v odbore dopravná a manipulačná technika sa intenzívne zaujíma o dianie v našom školstve a jeho smerovanie. V poslednom období podával viacero legislatívnych návrhov, ktoré sa týkali efektívneho fungovania administratívy v školstve, zdravého životného štýlu detí a študentov, ale aj učebníc a ďalších otázok. Je našim novembrovým hosťom Učiteľských novín.

Ako vnímate súčasnú situáciu v oblasti školstva, ktoré problémy považujete za kľúčové?

Situácia v školstve sa zlepšuje. Hoci mnohé zmeny cítiť a vidieť až neskôr. V minulosti Slovensko urobilo chybu, keď ucelený a dobre fungujúci systém vzdelávania od jaslí po vysoké školy neuvážene „reformovalo“ bez ohľadu na dopady na úroveň vzdelávania, na možnosť uplatnenia absolventov v praxi a v neposlednom rade na spokojnosť detí a učiteľov. Nebudem tu plakať nad rozliatym mliekom, skôr by som v týchto procesoch chcel hľadať poučenie do budúcnosti, aby sme podobné chyby už nikdy neopakovali. A kľúčové problémy? Podľa mňa financovanie školstva v neoddeliteľnej väzbe na kvalitu vzdelávania a uplatnenie na trhu práce.

Prečo je podľa vás školstvo na chvoste záujmu spoločnosti?

Určite by som netvrdil, že školstvo je na chvoste záujmu spoločnosti. Pravdou je, že v tomto volebnom období sa nám podarilo dostať priemerný plat učiteľa nad priemerný plat pracovníka v národnom hospodárstve, aj keď stále nemôžeme byť spokojní. Pravdou však je i to, že zaostávane v podiele výdavkov z HDP na školstvo. Investície do školstva patria síce medzi ekonomicky najefektívnejšie, ale ich efekt sa prejavuje po dlhšej dobe. Pre riešenie akútnych problémov spoločnosti (vysoká nezamestnanosť, rast HDP a pod.) je potrebné investovať aj do iných oblastí prinášajúcich rýchlejšie efekty. Slovensku sa stále nepodarilo nájsť ten najvhodnejší „mix“ investícií.

Všeobecne sa konštatuje, že kvalita školstva závisí predovšetkým od toho, akých kvalitných má školstvo učiteľov. Akí sú tí naši?

Som presvedčený, že väčšina je veľmi dobrá a znesie porovnávanie aj so zahraničím. Koniec koncov na základe viacerých medzinárodných hodnotení patríme pomerom kvality školstva (hodnoteného radom parametrov) k investíciám dávaným do školstva k najefektívnejším na svete. Odpoveď je teda jednoduchá, naši učitelia sú dobrí.

V čom by sa podľa vás mali zlepšiť ich kompetencie a zručnosti?

Dnes učiteľ celý život nevystačí s tým, čo sa naučil na vysokej škole. Učiteľ musí byť prirodzenou autoritou a vzorom. Musí celý profesionálny život na sebe pracovať. Dnešné „zháňanie kreditov“ je často iba prostriedkom pre zvyšovanie platu bez ohľadu na obsahový efekt. Táto oblasť, podľa môjho názoru, bude musieť prejsť zásadnejšou zmenou.

Duálne vzdelávanie by malo posilniť prepojenie škôl s praxou. Zatiaľ sa však výrobná sféra svojej úlohy v týchto procesoch chytá veľmi opatrne. Čím si to vysvetľujete?

Takáto rozsiahla zmena sa nedá zaviesť zo dňa na deň. Ale aj tu platí, že peniaze sú „až“ na prvom mieste. V zahraničí sú garantom a hnacím motorom duálneho vzdelávania zamestnávateľské zväzy, profesné komory a samotní zamestnávatelia a to podstatné je, že aj z vlastných prostriedkov. Na Slovensku však chcú všetci financie na vzdelávanie iba od štátu. Začali sme, musíme vyhodnotiť procesy nastavené zákonom a prípadne prijať potrebné zmeny. Kvalitný a „použiteľný“ absolvent je záujmom štátu, ale aj zamestnávateľov. Takto by to mali chápať všetci.

Prednedávnom ste navštívili našich krajanov v Rumunsku. Ako by sa dalo lepšie prepojiť

naše školstvo s našimi krajanmi v tejto krajine, ale aj inde, kde žijú slovenské komunity?

Pre mňa bolo veľmi inšpiratívne nadšenie s akým pracujú v podmienkach, ktoré sú výrazne horšie ako u nás na Slovensku. Na základe intenzívnej komunikácie s rodičom je tam pedagóg prirodzenou autoritou v komunite. Okrem materiálnej a morálnej podpory by bolo vhodné vytvoriť štipendijné schémy pre tieto deti aby mohli vo väčšom rozsahu študovať na stredných a vysokých školách na Slovensku. Ak túto oblasť podceníme o pár rokov možno budeme plakať nad prirodzeným zánikom slovenského národnostného školstva v týchto oblastiach, lebo rodičia i deti si prirodzene vyberú jazyk krajiny kde žijú alebo štipendijné programy anglosaských krajín aj s možnosťou ľahšieho uplatnenia na medzinárodnom trhu práce.

Ktoré témy v súčasnosti rezonujú najviac na „školskom výbore“?

Je čas schvaľovania rozpočtu, takže prirodzene je to otázka financovania školstva. Z analýz vyplýva, že sú stále pomerne veľké rozdiely financovania medzi na jednotlivými porovnateľnými školami. Riešením je dostatok hodnoverných informácií v reálnom čase, bez výraznej administratívnej záťaže. Túto funkciu by mal spĺňať rezortný informačný systém, ktorý v tomto školskom roku konečne nabieha. Stále opakujúcou sa otázkou je kvalita vzdelávania a v tomto kontexte sa všetci zhodujeme na tom, že zvýšenie objemu financií je síce nutnou, ale nie postačujúcou podmienkou na zvýšenie kvality školstva. Takže na programe dňa sú aj otázky systémových

Pokračovanie na 5. strane

Platená inzercia

Na učiteľoch záleží

Pred dvoma mesiacmi začal školský rok a už sme si zvykli, že všetko ide po starom. Poslanec za KDH Pavol Abrhan upozorňuje, že všetko zďaleka nie je v poriadku. **„Žiaľ, už vyše tri roky vláda ukazuje, že problémy školstva a učiteľov ignoruje,“** povedal Abrhan.

Pavol Abrhan

„Som presvedčený, že učitelia si zaslúžia viac. Na učiteľoch záleží, od nich totiž závisí budúcnosť našich detí,“ hovorí Abrhan. Školstvo, nech by malo akékoľvek technické vybavenie, bez učiteľov, podľa neho, fungovať nemôže. **„Preto som počas leta komunikoval s radovými učiteľmi, ale aj s odborovými zväzmi a pripravil som päťbodový plán, ako okamžite zvýšiť status učiteľa bez toho, aby to výrazne zaťažilo štátny rozpočet,“** predstavil iniciatívu Abrhan.

Päťbodový plán pre učiteľov

1. Nájomné štartovacie byty pre učiteľov.

2. Účinná legislatíva proti šikane učiteľov. Okrem toho je potrebné prijať ochrannú trojročnú lehotu pre učiteľov, kedy by ich bez závažného porušenia pracovnej zmluvy nemohli tri roky pred dôchodkom prepustiť.

3. Odborné stáže pre učiteľov na Slovensku i v zahraničí, aby mohli kariérne rásť.

4. Poukazy na rekreačné pobyty v štátnych zariadeniach. Štát má niekoľko účelových zariadení po celom Slovensku, ktoré by mohli za zvýhodnené ceny využívať aj učitelia s rodinami.

5. Zvýšenie platov aspoň na priemernú mzdu v národnom hospodárstve. Je to len prvý krok. Učitelia sú vysokoškolsky vzdelaní ľudia, často sú však len na okraji spoločnosti.

(VT)

Pokračovanie zo 4. strany

zmien v školstve, ktoré sú však úzko naviazané na financovanie. Som však rád, že prijímame celý rad opatrení na zefektívnenie administratívy a v legislatíve sme schopní riešiť aj bežné operatívne problémy, ktorými školstvo žije.

Ako vnímate školstvo z pozície starostu vašej obce? Majú občania záujem o kvalitné školstvo?

Pre každého rodiča sú deti to najcennejšie čo má a možno aj preto im niekedy chýba prirodzený nadhľad. Rodičia chcú dobre vybavenú školu, milých učiteľov, možnosť si vyberať z širokého zoznamu krúžkov a mimovyučovacích aktivít a určite všetci chcú dobré známky svojich detí. Veľa z nich však nedáva rovnítko medzi stupeň dosiahnutých vedomostí a známku. Nemôžeme dovoliť, aby si takýto pohľad osvojili učitelia a politici a aby sme rezignovali na skvalitňovanie školstva. To by bola cesta do pekla.

Minister školstva avizoval, že v blízkej budúcnosti sa rozbehnú ďalšie diskusie o budúcnosti nášho školstva. Aké by malo byť dobré slovenské školstvo?

Podľa mňa nás čaká veľká a zásadná celospoločenská diskusia o financovaní školstva, ktorá musí rýchlo vyústiť do nového zákona o financovaní školstva. Bez tohto kroku sa nepohneme dopredu. Výsledkom bude pravdepodobne optimalizácia siete škôl a výsledkom musí byť zlepšenie materiálno technického vybavenia škôl a zlepšenie ohodnotenia práce školských pracovníkov. Tieto kroky vytvoria predpoklady pre to podstatné, čím je vzdelané dieťa v odboroch, ktoré umožňujú uplatnenie na trhu práce, spokojný rodič a spokojné dieťa. Prechádzame strastiplnú cestu, ale máme na to, aby sme procesy dotiahli do úspešného konca. Máme kvalitných pedagógov, darí sa nám konsolidovať verejné financie, čím sa vytvárajú „voľné“ finančné prostriedky, z ktorých musí byť významná časť investovaná do vzdelávania a vedy a mám pocit, že aj väčšina politikov začína chápať, že žabomyšie vojny nás nikam neposunú. Jednoducho povedané, to najhoršie máme za sebou a máme veľké predpoklady byť opäť úspešní.

Ľubomír Pajtinka

Na pôde STU otvorili Centrum pre nanodiagnostiku s unikátnymi prístrojmi

Centrum pre nanodiagnostiku materiálov s unikátnymi prístrojmi otvorila v prvej polovici mesiaca október vo svojich priestoroch Slovenská technická univerzita (STU) v Bratislave za účasti ministra školstva, vedy, výskumu a športu SR Juraja Draxlera a ďalších hostí. Centrum zriadili v rámci projektu Univerzitného vedeckého parku Science City Bratislava.

V novom centre sa tak nachádzajú prístroje jedinečné v rámci krajín V4. Umožnia vedcom skúmať objekty miliónkrát tenšie ako ľudský vlas, teda až na úroveň desatín nanometrov. Analytický transmisný elektrónový mikroskop s atomárnym rozlíšením takýchto parametrov nemá zatiaľ nijaké pracovisko na Slovensku. Detailnejšie chemické zloženie umožňuje zisťovať aj Augerov elektrónový spektrometer, tiež jedinečný na Slovensku. Oba prístroje sa dopĺňajú a umožňujú analyzovať každú nanočasticu naozaj podrobne a následne presne určovať jej vlastnosti, ktoré môžu rozhodnúť o použití vo výskume a v praxi.

Minister Draxler v príhovore konštatoval, že ministerstvo školstva podporuje v SR 13 univerzitných vedeckých parkov a výskumných centier, z toho sú dve pre STU v Bratislave a v Trnave. Ocenil prácu vedcov na STU a jej fakultách, ako i skutočnosť, že tam postupne vznikajú nové laboratóriá, napríklad výskumné centrum počítačových technológií a internetu, centrum na výskum elektroniky, ale i laboratóriá zamerané na nízkoenergetické stavebníctvo, ekologickú kvalitu budov či vývoj nových, progresívnych stavebných materiálov.

Rektor STU Robert Redhammer okrem iného vyzdvihol, že nové vedecké prístroje sú nutným predpokladom pre špičkový výskum, zvlášť v oblasti moderných materiálov. *“Centrum pre nanotechnológie sa svojím vybavením zaradilo medzi špičkové bázové pracoviská Transmisnej elektrónovej mikroskopie v celosvetovom meradle. Už sme boli oslovení usporiadať prvé stretnutie užívateľov podobných zariadení z celého sveta. Slovenskej technickej univerzite, ale najmä slovenským vedcom sa tak výrazne zlepšuje pozícia v medzinárodnom vedeckom spoločenstve,”* povedal Redhammer.

Zdroj: TASR

Najväčšou pochvalou sú úspechy detí

Zlepšenie prospechu, dochádzky a zamedzenie preraďovania do špeciálnych škôl - to sú len niektoré z pozitív, ktoré na odborných konferenciách odzneli na adresu národného projektu Metodicko-pedagogického centra PRINED (Projekt inkluzívnej edukácie).

Odborníci i pedagógovia sa stretli 17. septembra v Banskej Bystrici a 18. septembra v Tatranskej Lomnici, kde hodnotili projekt, priebeh a jeho výsledky. Ako najväčšie plus odborníci označili vytvorenie 354 pozícií odborných zamestnancov a 250 miest asistentov pedagóga. Školy zapojené do projektu získali školských psychológov, špeciálnych, sociálnych či liečebných pedagógov, prípadne logopédov. Odborníci spoločne s pedagogickými zamestnancami škôl a pedagogickými asistentmi vytvorili inkluzívne tímy. Pôsobili aj v rómskych osadách. Vyhľadávali deti v predškolskom veku, po súhlase rodičov posúdili ich schopnosti, hľadali príčiny možného zaostávania a vypracovali primerané programy.

Bonusom je lepšia príprava detí

Výsledky sa prejavili pri zápisoch do základnej školy, tieto deti boli preukázateľne lepšie pripravené. „Bolo potrebné prekonať nedôveru rodičov a ich obavy, čo sa s ich deťmi bude diať. Je za tým veľa intenzívnej komunikácie a kontaktov s rodinami žiakov. Bariéry sa podarilo prelomiť niekde veľmi rýchlo, niekde v menšej miere," skonštatoval manažér projektu Peter Dolíhal. U školákov odborní zamestnanci identifikovali možné príčiny zlých vzdelávacích výsledkov či nedostatkov v správaní a v úzkej spolupráci s učiteľmi hľadali spôsoby ako zlepšiť úspešnosť detí a žiakov. „Vďaka projektu žiaci dostávajú šancu úspešne ukončiť základné vzdelanie, pokračovať v štúdiu a následne sa uplatniť na pracovnom trhu," doplnil Dolíhal.

Chceli športovať aj variť

Školy vnímajú pozitívne výsledky v zlepšení prospechu i dochádzky. Prispelo k nim aj zavedenie celodenného výchovného systému. Žiaci zostávali v škole aj popoludní, kedy sa hodinu pripravovali na vyučovanie, doučovali a potom sa venovali svojim záujmom v krúžkoch. Ich zameranie si určili samotní žiaci, najviac mali záujem o športové a hudobné krúžky, obľúbené bolo aj varenie. V projektových školách v minulom školskom roku pracovalo 2 535 krúžkov, ktoré navštevovalo takmer 19 500 žiakov, z toho 6 600 zo SZP. Podľa Pavla Hybalu, riaditeľa ZŠ Soľ, projekt obohatil mimoškolskú činnosť o aktivity rôzneho druhu. „Doučovanie pokladáme za veľmi pozitívne a prínosné. Žiaci sa zlepšili, získali istotu, sebavedomie a pochopili, že čas strávený v škole môže byť užitočný," zhodnotila Anna Kromková, riaditeľka Spojenej školy v Spišskej Starej Vsi.

Národný projekt PRINED realizuje od apríla 2014 Metodicko-pedagogické centrum na 100 základných a 50 materských školách vo všetkých krajoch s výnimkou Bratislavského.
Koncom novembra sa končí, no na konferenciách odzneli názory poukazujúce na potrebu jeho pokračovania. „Ak chceme vidieť výsledky aj v budúcnosti, je potrebné pokračovanie projektu. V opačnom prípade riskujeme, že doterajšie úsilie bolo zbytočné," skonštatovala Katarína Cimbová, školský psychológ, ZŠ Mlynská zo Stropkova.

Podujatí sa zúčastnili štátna tajomníčka MŠVVaŠ Romana Kanovská, Ján Hero z Úradu splnomocnenca vlády pre rómske komunity, riaditeľka regionálneho pracoviska MPC v Banskej Bystrici Iveta Vargová, riaditeľ regionálneho pracoviska MPC v Prešove Štefan Šiška, hlavný manažér projektu Peter Dolíhal, autori projektu i odborní garanti projektových aktivít Miron Zelina, Vladimír Klein, Viera Šilonová, ako aj riaditelia, pedagógovia, odborní zamestnanci, pedagogickí asistenti zo zapojených škôl.

Ľuboslava Sedláková, manažérka publicity národného projektu PRINED
Lucia Maková, manažérka publicity MPC

Pellegrini a Draxler otvorili novú triedu v bratislavskej škôlke

Materskú školu na Podzáhradnej ulici v Bratislave bude navštevovať viac detí. Pribudla v nej nová, v poradí šiesta trieda, ktorá vznikla v rámci programu rozširovania kapacít materských škôl. Slávnostne ju 21. októbra otvorili predseda parlamentu Peter Pellegrini (Smer-SD) a minister školstva Juraj Draxler (nominant Smeru-SD).

Materskú školu v súčasnosti navštevuje 109 detí, od novembra tohto roka do nej bude chodiť o 25 detí viac. *"Stále sa stretávame s nedostatkom miest v škôlkach. Je potrebné vytvárať nové triedy, aby mohli deti absolvovať predškolskú výchovu,"* povedal Pellegrini. Draxler podotkol, že tá je pre dieťa kľúčová. Otváraním nových tried štát podľa neho plní sľub rodičom. Niektorí nemohli pracovať, keďže nemali možnosť dať dieťa do škôlky. Materská škola vďaka novej triede dokáže prijať všetky deti z mestskej časti, aj tie trojročné. Riaditeľke materskej školy Lenke Hrickovej sa často stávalo, že musela odmietnuť veľa žiadostí o prijatie. Štát chce podľa Pellegriniho dosiahnuť, aby do roku 2020 navštevovalo škôlky 95 percent detí vo veku štyroch až šiestich rokov. Nová trieda vznikla na bývalej terase.

V Podunajských Biskupiciach otvárali 21. októbra okrem tejto triedy ešte jednu - v poradí desiatu v materskej škole na Linzbothovej ulici. Štát dal na rekonštrukciu oboch 86.000 eur, zvyšných 71.000 investovala mestská časť. V rámci prvej výzvy dáva štát na rozšírenie kapacít škôlok a výstavbu základných škôl asi 10 miliónov eur. Draxler upozornil, že onedlho oznámi aj výsledky druhej výzvy rovnakého typu.

Zdroj: SITA
Slávnostne otvorenie novej triedy, zdroj: TASR/Michal Svítok

Aj Ty v IT

Je názov lokálneho projektu FIT STU, ktorý predstavuje úspešné ženy v oblasti informačných technológií a snaží sa prelomiť mýtus, že informatika je geneticky spojená len s mužmi. Workshopy, stretnutia, mentoringové aktivity, či poskytovanie informácii má dievčatám ukázať, čo vlastne informatici robia a prečo je IT odvetvie skvelé i pre ne. Výsledky aktivít sa dostavili pomerne rýchlo – počas dvoch rokov vzrástol počet študentiek FIIT STU z 3 % na 10 %.

Projekt podporuje i Centrum vedecko-technických informácií SR v rámci projektu PopVaT.

Viac na webstránke www.ajtyvit.sk

Vyhlásili 10. ročník ankety Zlatý Amos

Anketa o najobľúbenejšieho učiteľa na Slovensku Zlatý Amos 2016 vstupuje do desiateho ročníka, informovala riaditeľka ankety Renáta Vadásyová z občianskeho združenia ADEVYK. Záštitu nad podujatím prevzal prezident SR Andrej Kiska. Tvárou ankety už po štvrtýkrát bude spevák, učiteľ Igor Timko zo skupiny No Name.

Na internetovej stránke www.zlatyamos.sk sú prístupné prihlášky do jednotlivých kategórií. Finále ankety sa uskutoční 2. mája 2016 v Košiciach. *„Už po desiatykrát sa dozvieme, kto získa titul Zlatý Amos SR, kto získa titul Amos sympaťák, ktorá škola bude tou Zlatou a spoznáme aj pedagógov, na ktorých sa oplatí spomínať. Naj matematik, Naj fyzik, Naj chemik sú tituly, ktoré si zaslúžia našu pozornosť preto, lebo ich navrhujú vysokoškoláci, ktorí už ukončili základné a stredné školy a vďaka svojim učiteľom pokračujú v štúdiu na vysokých školách,“* informovala Vadásyová.

Ako uviedla Vadásyová, anketa sa snaží popularizovať povolanie učiteľ, vyzdvihuje vzťah medzi žiakmi a učiteľmi. Vedie žiakov k tomu, aby ukázali celému Slovensku svojich učiteľov, ktorí im dávajú do života nielen vedomosti, ale aj dobrú výchovu. Anketa za posledných deväť rokov získala na Slovensku prestíž v hodnotení a oceňovaní učiteľov, ktorých navrhujú žiaci základných a stredných škôl, ako aj bývalí žiaci, prípadne spolupracovníci pri pedagógoch, na ktorých sa oplatí spomínať. Predchádzajúcich deväť ročníkov ankety zaznamenalo veľký úspech.

„Anketa vstupuje do 10. ročníka a za uplynulých deväť rokov sme ocenili viac ako 50 úžasných učiteľov z celého Slovenska. Do ankety sa zapojilo 36 701 žiakov, 479 základných a stredných škôl, dostali sme 623 učiteľských nominácií a odovzdali sme viac ako 83 000 eur učiteľom, žiakom a školám zapojeným v našej ankete,“ bilancovala doterajšie ročníky Vadásyová.

Zdroj: SITA

Vďaka podpore štátu vznikne v materských školách ďalších 67 tried

Vďaka dotácii ministerstva školstva na rozšírenie a udržanie kapacít materských škôl formou prístavby, výstavby či rekonštrukcie, ktorá je súčasťou i druhého vládneho sociálneho balíka, vznikne v škôlkach na Slovensku 67 nových tried. Vytvoria sa tak priestory na prijatie zhruba 1500 detí a zamestnanie 130 učiteliek.

O rozšírení kapacít materských škôl informovali minister školstva Juraj Draxler a premiér Robert Fico, ktorý tak považuje túto úlohu z druhého sociálneho balíka za splnenú.

“Ak zrátame prvý a druhý sociálny balík, tak môžeme konštatovať, že vytvárame miesto pre 5000 detí a rovnako okolo 500 nových miest pre učiteľov, ktorí sa budú môcť zamestnať v takto rozšírených kapacitách materských škôl,” povedal Fico. Podľa jeho slov opatrenia v rámci oboch balíkov nemajú žiadny negatívny vplyv na deficit či dlh štátu.

Predseda vlády tvrdí, že ak bude naďalej záujem o dotáciu na rozširovanie kapacít materských škôl, pristúpi sa k ďalšiemu vyčleneniu finančných prostriedkov. “Postupne chceme dosiahnuť cieľ, aby 95 percent detí vo veku štyri až päť rokov malo možnosť navštevovať materské školy,” podotkol Fico. Štát chce tento cieľ dosiahnuť do roku 2020.

Ministerstvu školstva bolo v tomto kole výzvy doručených 267 žiadostí o poskytnutie dotácie. “Najviac ich prišlo zo Žilinského kraja,” priblížil Draxler. Najmä mestá a obce v nich žiadali o rozšírenie kapacít svojich škôlok výstavbou nových, najmä formou modulov. Taktiež prístavbou a rekonštrukciou. Samosprávy požadovali napríklad aj rozšírenie kapacít školského stravovania. Štát však nevyhovel všetky žiadostiam.

“Dnes ráno odišlo z ministerstva 78 mailov pre obce, ktoré boli úspešnými žiadateľmi v druhej výzve. Pre mňa je to najpríjemnejšie, keď prídem do materskej školy a vidím, že je zrekonštruovaná škôlka a deti pracujú a hrajú sa v prijemných podmienkach,” skonštatoval minister.

V rámci druhej výzvy je vyčlenených celkovo päť miliónov eur a podľa Draxlera sú z týchto peňazí nateraz pokrývané tie extrémnejšie prípady. “Do budúcna treba byť pripravený, že budú ďalšie výzvy a čo je podstatné, ten veľký balík je pripravený zo štrukturálnej pomoci Európskej únie,” vysvetlil. Premiér doplnil, že vláda bude mať záujem uspokojovať všetky žiadosti postupne, no musí sa rozložiť objem peňazí, ktoré má vyčlenené na viaceré priority.

Vďaka prvej výzve zo strany štátu postupne vznikne 167 nových tried s celodennou výchovou a vzdelaním. Viaceré z nich sú už v prevádzke od septembra a ďalšie majú vzniknúť do konca augusta budúceho roka. Kapacity materských škôl sa v rámci dotáciám z prvej výzvy zvýšia tak, že do škôlok bude môcť byť prijatých zhruba 3670 detí. Do augusta 2016 zároveň získa prácu spolu 334 učiteliek pre predprimárne vzdelávanie.

Zdroj: TASR

Spoločný brífing predsedu vlády SR Roberta Fica a ministra školstva Juraja Draxler, zdroj: TASR/Štefan Puškáš

Do duálneho vzdelávania sa chce zapojiť ďalších 261 firiem

V nasledujúcom školskom roku 2016/2017 sa zvýši počet zamestnávateľov v systéme duálneho vzdelávania. Stavovské a profesijné organizácie evidujú 439 nových žiadostí o overenie odbornej spôsobilosti pracovísk praktického vyučovania. Žiadosti podalo celkovo 261 zamestnávateľov zo všetkých oblastí hospodárstva a kútov Slovenska. V systéme duálneho vzdelávania pritom v tomto školskom roku funguje už 89 firiem.

Zdroj: MŠVVaŠ SR

Kľúčom k úspechu digitálneho vzdelávania sú učitelia

Žijeme v digitálnom svete, ktorý je poprepájaný ako ešte nikdy doteraz. Ocitli sme sa na prahu éry známej pod pojmom Internet vecí a žiadna oblasť ľudského života sa jej vplyvom nevyhne. Školstvo nevynímajúc. No ani v tejto ére si nemôžeme dovoliť zabúdať na učiteľov, pretože to budú práve oni, kto bude tvarovať budúcnosť digitálneho vzdelávania.

Internet vecí už nie je iba víziou budúcnosti, ale realitou, ktorá doslova klope na dvere nášho každodenného života. Už v roku 2008 sa počet vecí pripojených na internet vyrovnal počtu ľudí na planéte a do roku 2020 podľa niektorých odhadov dosiahne až 50 miliárd pripojených zariadení. *„Technológia navzájom prepojených vecí už existuje a jej výhody môžeme nájsť aj v univerzitnom prostredí,“* vysvetľuje Arabella Bakker zo spoločnosti Samsung Electronics. Príkladom môže byť monitoring energetických zdrojov v budovách a s tým spojené zvyšovanie energetickej efektívnosti škôl. Internet vecí však má potenciál priamo ovplyvniť aj vzdelávanie, nielen administratívu.

Arabella Bakker, Samsung Electronics

Vzdelávanie na mieru

Pomôcť môžu údaje, ktoré zariadenia pripojené do siete vygenerujú. Vďaka analýze týchto dát budú môcť učitelia svojich žiakov oveľa lepšie spoznať a budú schopní pripraviť im vzdelávanie skutočne na mieru ich záujmov a schopností. *„Študentov budú poznať z viacerých stránok, nie ako dnes, keď je tento obraz ovplyvnený takmer výlučne iba vystupovaním žiaka v škole. Vďaka internetu vecí sa učiteľ môže dozvedieť viac o študentových záujmoch, mimoškolskej činnosti a podobne,“* hovorí predseda predstavenstva spoločnosti DATALAN Michal Klačan. Personalizované vzdelávanie pomôže z každého získať to najlepšie – zaostávajúcim žiakom umožní lepšie zvládnuť učivo, u lepších zas umožní kvalitnejšie rozvinúť ich potenciál. *„Dnes je vzdelávanie často orientované na tých, čo sú v strede. Tí menej nadaní tak zaostávajú stále viac, pričom tí talentovaní sa nudia,“* vysvetľuje Arabella Bakker.

Plné využitie potenciálu mladých ľudí pritom získava na čoraz väčšom význame. Vzdelávací systém sa potrebuje prispôsobiť požiadavkám digitálneho sveta a pripravovať mladých ľudí na život v ňom. Rozsah IT zručností, ktoré trh práce od absolventov škôl vyžaduje, neustále rastie. A práve tie by mali moderné školy študentom poskytnúť. No to nie je všetko, požadovaná je aj kreativita, schopnosť pracovať v tíme, či zručnosť v riešení problémov. *„Budeme potrebovať nielen viac dátových analytikov, ale vznikať bude aj viac pracovných miest v iných sektoroch spojených s digitalizáciou,“* približuje Arabella Bakker. Výsledkom je, že komplexné požiadavky na mladých ľudí rastú a školy na tento fakt potrebujú reagovať. *„Nemôžeme si teda dovoliť takzvané dvojrýchlostné triedy, kedy časť žiakov nestíha a časť svoj potenciál nerozvíja naplno,“* potvrdzuje Michal Klačan. Riešením môžu byť napríklad technológie, ktoré dovoľujú sledovať progres žiakov v reálnom čase a nečakať iba na testy či odpovede pred tabuľou.

Bez angažovanosti to nejde

Samotné moderné technológie však nestačia na to, aby sa školstvo dokázalo vysporiadať so stále rastúcimi požiadavkami trhu práce a digitálnej éry. *„Jedným z najdôležitejších faktorov v digitálnom vzdelávaní je angažovanosť učiteľov. Práve na nich často stojí a padá úspech celého programu digitálneho vzdelávania,“* zdôrazňuje Arabella Bakker. Potvrdzuje to aj správa ICT 2015, zverejnená tento rok na Svetovom ekonomickom fóre. Podľa nej bolo za zlyhaním väčšiny takýchto programov práve nedostatočné zapojenie učiteľov. *„Do procesu zavádzania IT technológií na školách je potrebné hneď od začiatku zapájať aj učiteľov. Novým technológiám potrebujú rozumieť, veriť im a sami ich musia chcieť využívať vo vzdelávacom procese. Dosiahnuť to nie je úlohou iba pre školy, ale aj pre ich IT dodávateľov,“* vysvetľuje Michal Klačan.

Podľa Arabelly Bakker si treba uvedomiť, že mnohí učitelia nemajú s modernými technológiami dostatočné skúsenosti a nevyužívajú ich ani v súkromnom živote. Budovanie dôvery sa tak nemôže obmedziť na krátky, napríklad hodinový, tréningový program. Dôvera, angažovanosť a chuť využívať najnovšie digitálne zariadenia sa buduje po dlhú dobu. Len tak môže učiteľ pristupovať k týmto zariadeniam kreatívne a sám nachádzať stále nové možnosti ako ich uplatniť vo vzdelávaní. *„Rovnako sa potrebujeme sústrediť aj na prípravu novej generácie učiteľov. Preto Samsung na Slovensku pracuje s univerzitami v Bratislave, Nitre a Košiciach na programe, ktorý rozvíja schopnosti budúcej generácie učiteľov pomocou ich spolupráce na projektoch so základnými školami,“* prezrádza Arabella Bakker.

Pri zmene školstva na digitálne je dôležitý práve proces a nie čas. Najefektívnejšie zmeny možno dosiahnuť, ak si víziu zhora osvoja ľudia naprieč celou organizáciou. V prípade iniciatív výlučne zdola sa učitelia cítia izolovaní, vízie zhora, ktoré sa v škole nepresadia, taktiež zmeny neprinesú. Dôležité je preto zamerať na proces zmeny, než na to, koľko to potrvá. *„Rozhodujúce je, aby na konci toho celého boli lepší absolventi škôl, angažovanejší učitelia a spokojnejšie firmy. Pretože práve tie by mali v konečnom dôsledku mladých ľudí zamestnať a ponúknuť im kariérny rozvoj,“* uzatvára Michal Klačan.

DATALAN

www.datalan.sk

Už 25 rokov podporujeme výnimočné talenty a nápady.
www.dakujemeDATALAN.sk

OPRELI SA O NÁS A POHLI SVETOM

Dosiahla výsledky svetovej úrovne v humanoidnej robotike a vo výskume umelej inteligencie.

MÁRIA VIRČÍKOVÁ

VEDKYŇA V OBLASTI UMELEJ INTELIGENCIE A POPULARIZÁTORKA VEDY

DATALAN

Infokomunikácie | Softvér | Outsourcing | Cloud

Údaje o žiakoch a rodičoch do RIS dodalo zatiaľ 80 percent škôl

Údaje o žiakoch, rodičoch a pedagogických zamestnancoch dodalo ministerstvu školstva do rezortného informačného systému (RIS) 80 percent škôl v regionálnom školstve. Podľa ministra školstva Juraja Draxlera, zber, ktorý prebiehal od 16. do 30. septembra, bol úspešný. Počíta však s tým, že postupne prídu údaje aj z ďalších škôl.

Ministerstvo takto vyzbieralo informácie o približne 910.000 obyvateľov Slovenska. "Ide zatiaľ v podstate o najväčší jednorazový zber údajov o obyvateľstve SR, ak nepočítame dve sčítania obyvateľov," uviedol Draxler. Z 6893 škôl neposlalo údaje 1375, čo predstavuje 20 percent. Rezort školstva však počíta s tým, že pri ďalšej aktualizácii systému bude toto číslo vyššie. Školy, ktoré údaje nedodajú, bude ministerstvo kontaktovať. Zákon napríklad umožňuje aj ich pokutovanie. "My musíme zhodnotiť, či škola z objektívnych dôvodov nemohla dať údaje. V takom prípade ju nebudeme pokutovať," dodal Draxler. V niektorých prípadoch sa napríklad školy nemohli napojiť na systém, respektíve nemali žiadny informačný systém, cez ktorý by údaje posielali.

Draxler uznal zaťaženie škôl zberom údajov

Minister zároveň uznal, že zber údajov zaťažil školské prostredie a dochádzalo ku konfliktným situáciám medzi školami a zákonnými zástupcami, ktorí niekedy odmietli poskytnúť údaje o sebe. Draxler sa preto školám ospravedlnil. "Predovšetkým bolo nešťastné to nastavenie, že sme požadovali zo zákona pod hrozbou pokuty údaje, ktoré oni nemali primárne vo svojej moci," dodal. Rezort školstva však už pripravuje zmenu v tom, že nebude viac požadovať informácie o zákonných zástupcoch a pripraví iný spôsob, ako dostať tieto údaje do systému.

Identifikačné číslo

Žiaci teraz dostanú v rámci RIS identifikačné číslo, ktoré ich bude sprevádzať počas celej školskej dochádzky. Ministerstvo tvrdí, že vďaka systému si budú môcť rodičia pozrieť študijné výsledky svojich detí či záznamy z centier psychologického poradenstva, ak tam dieťa chodí. Úrady zase budú vedieť odkontrolovať dochádzku detí. Projekt RIS, ktorý sa spustil v roku 2009, už ministerstvo využíva. Celý systém doteraz stál vyše 12 miliónov eur.

SaS víta zmeny pri zbere údajov o žiakoch a rodičoch

Opozičná strana SaS ocenila rozhodnutie ministra školstva JurajaDraxlera (nominant Smeru-SD) zmeniť systém zberu citlivých dát v slovenských školách. Šéf rezortu školstva dnes uviedol, že ministerstvo už nebude viac požadovať informácie o zákonných zástupcoch žiakov a pripraví iný spôsob, ako dostať tieto údaje do rezortného informačného systému (RIS).

"Na problém sme spolu s kolegami v opozícii upozornili minulý mesiac a zvolali sme mimoriadne zasadnutie školského výboru v parlamente. Menovali sme konkrétne prípady a podnety, kedy tento zber nebol vnímaný v školách dobre," uviedol poslanec NR SR Martin Poliačik (SaS). Podľa jeho slov minister vtedy tvrdil, že všetko je v poriadku a jediný problém je v údajoch o dosiahnutom vzdelaní, pri ktorých čaká na rozhodnutie Úradu na ochranu osobných údajov. "Som rád, že toto svoje stanovisko zmenil a uznal, že celý proces zberu údajov bol zle nastavený a treba ho prepracovať," doplnil.

Opozičný poslanec taktiež upozornil, že ministerstvo zavalilo školy novou byrokraciou a skomplikovalo tak začiatok školského roku. "V súvislosti so zberom údajov sa šírili mnohé fámy a rodičia pre nedostatok informácií odmietali údaje poskytovať. Som rád, že sa vďaka našim podnetom ministerstvo situáciou zaoberalo a na základe nových záverov nebude školy viac zbytočne šikanovať," dodal Poliačik.

Zdroj: TASR
Ilustračné foto, zdroj: TASR/Pavol Ďurčo

ZA 4 EURÁ
VOLAJTE 100 MINÚT
KTO ŠETRÍ,
MÁ ZA ŠTYRI CENTY
POŠTA
S Predplatenou službou Moja 4ka
volajte, SMS-kujte a dátujte za jednotnú
cenu 4 centy na Slovensku aj v celej EÚ.
4ka - Váš slovenský operátor, na každej pošte.
www.4ka.sk
950
4 KA
VÁŠ SLOVENSKÝ
OPERÁTOR

Sprevádzam žiaka svetom nových informácií a pomáham mu učiť sa

Technológie sa stávajú kľúčovým prvkom vedomostnej spoločnosti, priniesli zásadnú zmenu v spôsobe komunikácie a dnes sú už prirodzenou súčasťou života detí, žiakov a študentov. Preto Ministerstvo školstva, vedy výskumu a športu SR prinieslo Národný projekt Elektronizácia vzdelávacieho systému regionálneho školstva (známy ako Digiškola). Cieľom projektu Digiškola je rozvoj digitálnej gramotnosti, teda rozvoj znalostí a zručností pre používanie digitálnych technológií pri učení, aj v každodennom živote.

Projekt Digiškola je určený pre materské, základné a stredné školy z celého územia Slovenska, s výnimkou Bratislavského samosprávneho kraja. V rámci projektu bolo školám dodaných 5 680 digitálnych setov, ktoré pozostávajú z modernej interaktívnej tabule, projektora a obslužného notebooku. 1029 základných a stredných škôl bolo vybavených kompletnou tabletovou učebňou a bolo tak rozdelených 20.000 tabletov. Materské školy dostali k základnému setu 2 686 farebných tlačiarní.

Stredná priemyselná škola stavebná Dušana Samuela Jurkoviča v Trnave je jednou z 1029 škôl, ktoré v rámci projektu Digiškola získali tabletovú učebňu. Pozrime sa bližšie aké sú skúsenosti pani učiteľky Ivety Janotkovej s inovatívnym vyučovaním.

Priznám sa, že projekt *Digiškola* nebol u mňa láskou na prvý pohľad. Interaktívna tabuľa – to je v pohode, ale tablety? Tak som zašla za mojimi druhákmi s otázkou, čo by povedali, keby sme na hodinách používali aj tablety. Najprv mysleli, že srandujem, vraj nemajú všetci, len niektorí. Prezradila som im, že by sme ich mohli získať a zadarmo. Hneď ich to zaujalo, boli radi, milo prekvapení a ich nadšenie chytilo aj mňa. V kútiku duše som dúfala, že ešte veľa vody pretečie, kým sa projekt rozbehne – ale opak bol pravdou. Potomtoužnabralorýchlosťšinkansenu. Už v júni 2014 nám do školy prišla interaktívna tabuľa, dataprojektor, notebook a 20 novučkých tabletov.

V septembri prvý šok - na prvom stretnutí s mojimi žiakmi po otázke, kedy budeme robiť s tabletmi. Uvedomila som si, že ich záujem je prirodzený. Nemožno zatvárať oči pred tým, že prienik informačných technológií do všetkých oblastí života zahŕňa aj prostredie, kde sa vzdeláva. V škole čoraz viac platí: učiteľ musí byť aj digitálne gramotný, aby bol lepším učiteľom. Vyučovanie s tabletmi umožňuje chápať žiaka nie ako objekt záujmu, t. j. cieľ učiteľovho pôsobenia, ale ako vzdelávajúci sa subjekt, ako činného aktéra vyučovacieho procesu – inými slovami povedané: na hodine sa narobí študent, nie učiteľ. Ten sa narobil doma, kým si všetko pripravil:-)

Projekt *Digiškola* výrazne napomáha snahe zmeniť školu v ére počítačov na miesto bohaté na informačné a komunikačné technológie, na miesto, ktoré žiaci vnímajú a užívajú ako príležitosť pre učenie sa objavovaním a skúmaním, pre zdieľanie svojich veľkých myšlienok a výtvorov. Čoraz intenzívnejšie na sebe pociťujem posun z pozície mentora, vševediaceho a „najmúdrejšieho“ v triede na tiež učiaceho sa, t. j. dostávam sa do pozície žiaka. Sama sa veľa učím – aj od svojich žiakov, pričom moja úloha vo vyučovacom procese dostáva iný obsah: sprevádzam žiaka svetom nových informácií, pomáham mu pri učení sa, určujem hranice a - používam digitálne technológie.

Netajím, že je veľa argumentov z radov učiteľov, že používanie tabletov v školách prináša negatívne zdravotné riziká (málo pohybu, nesprávne držanie tela, bolesť očí...) i možné psychické ohrozenia detí a mládeže (závislosti, len virtuálne priateľstvá...). Tento problém už hraničí aj s priestorom mimo školy a je úzko spojený s rodinou, vplyvom okolia, kde deti pôsobia a vyrastajú. Aj tu platí – všetko s mierou.

Nuž čo, v 21. storočí nás obklopuje digitalizácia doma, v práci, aj na ulici. Je to kľúčový fenomén, ktorý ovplyvňuje vzdelávanie, nedá sa tomu vyhnúť. Treba tento fakt prijať, využiť jeho pozitíva a potláčať negatíva, ktoré prináša. V našej škole využívame tablety ako nástroj na skúmanie javov, simulácie, učíme sa aj prostredníctvom tohto nástroja. ***Ruka v ruke sa tým meníme formy učenia a učenia sa, pretože tabletové vyučovanie podporuje: samostatné štúdium a čítanie, učenie sa vo dvojici, tímovú spoluprácu, projektové vyučovanie, mobilné učenie sa v teréne, prezentáciu žiackeho projektu, divadlo, emocionálne zážitky, umeleckú tvorbu, rozprávanie, hru a zábavu.***

Interaktívnu tabuľu a tablet využívame vo všetkých fázach vyučovacieho procesu – vo fáze evokácie a uvedomenia prezentujeme žiakom učivo novým, dynamickým spôsobom. Tabuľa aj tablet umožňujú sprístupniť žiakom rozsiahle zdroje výučbového materiálu (texty, obrázky, video, krátke zvukové nahrávky...) v súvislostiach a vzájomných väzbách s rešpektovaním didaktických zásad. Vo fáze reflexie ich prostredníctvom žiaci riešia úlohy efektívne a hľadajú správne riešenia. A čo je bonus: rozvíjajú svoje kompetencie oveľa dynamickejšie. Pri vyučovaní s tabletmi máme okamžite spätnú väzbu, ako žiaci učivu porozumeli (vytváranie kvízov, ankiet). Vyučovanie s tabletom umožňuje viac vnímať každého žiaka ako osobitého jedinca s individuálnym prístupom a individuálnymi schopnosťami.

Reakcia žiakov na prácu s interaktívnou tabuľou a tabletmi je iba pozitívna. Ďalšie čaro projektu je v jeho flexibilite a kreativite. Stačí si pozrieť roadshow *Digiškola na kolesách* – vnímame ju ako modernú a atraktívnu formu prezentácie projektu. Počula som na vlastné uši povzdych školáka: prečo aj my v škole nemáme tablety? A v tejto súvislosti mi napadol príspevok nášho absolventa na „chate“ školského internetového časopisu: *„Íha, tak to vy už na tabletoch? Aj by som sa rád do školy vrátil!“*

Škola má už od čias Márie Terézie neodmysliteľné miesto v životnom rytme každého jednotlivca. A aj presne už od čias Márie Terézie je školstvo príliš konzervatívna inštitúcia, ktorá len pomaly prijíma zmeny. Preto je už hádam načase, aby škola nezatvárala oči pred takými významnými fenoménmi posledných desaťročí, ako sú osobný počítač, tablet, skener, projektor, internet. Už dávno nie sú to pojmy len pre učiteľov informatiky a informatizácie. Ovládanie a používanie týchto nástrojov už dávno nie je len súčasťou všeobecného vzdelania, ale stáva sa čoraz naliehavejšie jeho samozrejmosťou.

Na záver - čerešnička na torte: osobný záujem, ochota, povzbudenie a inšpirácia od celého projektového tímu Digiškola (dokelu, toto vyzerá ako brutálna fráza, ale je to fakt zo srdca) – to sú garancie úspechu projektu *Digiskola*. Prijímame všetkými desiatimi projekt *Digiskola*, jeho filozofiu – je zmysluplná, efektívna a baví nás to!

I. Janotková, A. Červenková

digiškola

Národný projekt Elektronizácia vzdelávacieho systému regionálneho školstva realizovalo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR v spolupráci s Metodicko-pedagogickým centrom. Financovaný je z prostriedkov Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu informatizácia spoločnosti.

E-test je vo finále

Národný projekt, ktorý podporuje zavádzanie elektronického testovania na základné a stredné školy sa blíži do finále. V priebehu necelých troch rokov sa doň zapojilo takmer dve tisíc škôl, stovky učiteľov a žiakov.

Moderný a bezpečný testovací nástroj e-Test overoval vedomosti žiakov online formu (s pripojením na internet) a offline formu (bez pripojenia na internet). Využívať ho môže už 1 656 základných a stredných škôl, ktoré majú prístup do databázy obsahujúcej viac než 40 tisíc úloh a 72 testov z rôznych predmetov a gramotností. Úlohy vytvoril cca 700 učiteľov ZŠ a SŠ a ich zaradenie do databázy podliehalo náročným schvaľovacím procesom.

Testy z rôznych oblastí

Okrem všeobecnovzdelávacích, spoločenskovedných a prírodovedných predmetov, môžu učitelia testovať žiakov z finančnej, štatistickej, matematickej, prírodovednej a čitateľskej gramotnosti. Databáza obsahuje úlohy a testy prevažne pre žiakov 2. stupňa základnej školy a žiakov stredných škôl, ktorí sú hlavnou cieľovou skupinou projektu.

Rýchla spätná väzba

Výhodou systému e-Test je rýchla a objektívna spätná väzba. Žiak môže svoje výsledky zistiť takmer okamžite po ukončení testovania. Pedagógovi prináša skrátenie času prípravy na hodinu, zjednodušuje administratívu a šetrí finančné prostriedky pokiaľ ide o tlač a distribúciu testov.

Takmer 550 zmluvných škôl, ktoré splnili technické, organizačné a iné požiadavky sa už v priebehu projektu zaradilo medzi tzv. certifikačné školy. Ich žiaci si mohli vyskúšať národné testovanie deviatakov (T9) alebo externú časť maturitnej skúšky v modernejšej elektronickej forme. „Tešia nás pozitívne ohlasy zo strany žiakov ale i škôl, ktoré nám dôverovali a umožnili realizovať Testovanie 9 alebo aj takú dôležitú skúšku akou je maturita, novou elektronickou formou. Pri offline forme si učitelia pochvaľovali, že majú väčšiu istotu, pri online forme - že je z hľadiska procesov jednoduchšia," dodáva I. Pichaničová, zastupujúca riaditeľka NÚCEM.

Prednosť dostal monitor

V uplynulom školskom roku v Testovaní 9 uprednostnilo monitor pred papierom a klávesnicu PC pred písacím perom takmer 1 700 žiakov. Elektronická forma tak nahradila viac ako 3 500 papierových hárkov. Externá maturita v elektronickej podobe E-MATURITA 2015 nahradila 4 434 papierových testov, pričom e-testy uprednostnili žiaci na 176 (z 200 vybraných) stredných školách na Slovensku.
Za úspešným priebehom národného projektu stojí najmä intenzívna spolupráca jeho pracovníkov s učiteľskou verejnosťou. Podnetná spätná väzba, ale aj aktívna účasť na školeniach, vytvorili vhodnú klímu pre ďalšiu modernizáciu školstva. „Každý pedagóg určite ocení úlohy, ktoré vytvárali a do databázy úloh zaradili skúsení kolegovia. Práca v prostredí e-Test je užívateľský príjemná, intuitívna s jednoduchým ovládaním," poznamenala na margo testovacieho systému Kvetoslava Danková z Gymnázia T. Akvinského v Košiciach, ktorá si všíma aj kladné reakcie žiakov: „Oceňujú najmä to, že získajú výsledky hneď po ukončení testu a nemusia čakať niekoľko dní, kým ich opraví a ohodnotí učiteľ." Podobnú skúsenosť má aj Veronika Gabaľová, z osemročného gymnázia v Trnave: „Nakoľko je veľký nedostatok úloh použiteľných pre výučbu a precvičovanie, vytvorenie zbierky zadaní úloh pre jednotlivé tematické oblasti a ročníky hodnotím veľmi kladne. Praktický prínos je výborný najmä v tom, že predbežné výsledky žiaci vidia ihneď po ukončení testovania, čo zároveň odbremeňuje vyučujúceho od opravovania testov."
Rezort spustil projekt v marci 2013

Projekt spolufinancovaný zo zdrojov Európskej únie „Zvyšovanie kvality vzdelávania na základných a stredných školách s využitím elektronického testovania" spustilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR v marci 2013. Realizačnú záštitu prevzal Národný ústav certifikovaných meraní vzdelávania (NÚCEM), ktorý si už v úvode stanovil štyri hlavné ciele: zvýšenie kvality vzdelávania v ZŠ a SŠ s využitím e-testovania, vznik celoslovenskej elektronickej databázy úloh a testov, efektívnejšie porovnávanie výsledkov škôl v regiónoch a podporenie odborného potenciálu učiteľov.

Výsledkom národného projektu, ako i odporúčaniam pre blízku budúcnosť, je venovaná záverečná konferencia Elektronické testovanie – skúsenosti a výzvy, ktorá sa uskutočnila 20. a 21. októbra 2015 v hoteli Bratislava. Ambíciou organizátorov bolo vytvoriť priestor na vzájomnú výmenu informácií a skúseností v oblasti elektronického hodnotenia výsledkov a kvality vzdelávania. Okrem prednášajúcich zo Slovenska, na nej vystúpili odborníci z Veľkej Británie, Fínska, Holandska, Českej republiky a susedného Maďarska. Záštitu nad konferenciou prevzal minister školstva, vedy, výskumu a športu SR Juraj Draxler.

Základné fakty o národnom projekte:
Trvanie projektu:
marec 2014 – november 2015
Počet zapojených škôl:
1 656 / (ZŠ 1 100, SŠ 556),
z toho certifikačných:
537
Počet vyškolených pedagógov v tvorbe testovacích nástrojov:
4 000
Počet vyškolených učiteľov na prácu so systémom e-Test:
3 210
Predmety v banke úloh:
SJL, SJSL MJL, MAT, CHE, FYZ, DEJ, BIO, OBN, ANJ, NEJ, RUJ
Gramotnosti v banke úloh:
matematická, čitateľská, prírodovedná, štatistická a finančná
Počet vytvorených úloh:
44 246
Počet vytvorených testov:
72

Ilustračné foto, zdroj: TASR/Michal Svítok

JA SOM NA DÔCHODOK MYSLEL VČAS!

Pilier vášho dôchodku

www.stabilita.sk | bezplatná infolinka 0800 11 76 76

STABILITA
doplnková dôchodková spoločnosť

Design by www.ccgroup.sk

EuroLeague Women
Košice 2016
KANDIDÁT NA EURÓPSKE MESTO ŠPORTU
GOOD ANGELS
ZAČÍNAME 14. 10. 2015
www.goodangelskosice.eu
LYNX
Informačné systémy
Bezpečnostné riešenia
www.lynx.sk
NESS
www.ness.sk
BIO
BIOTRONIK
excellence for life
www.biotronik.com
labo.sk
Vaše laboratórne vybavenie
www.labo.sk
STABILITA
doplnková dôchodková spoločnosť
www.stabilita.sk
TV JOJ

VÝSKUMY.sk
Nechajte si platiť za surfovanie

Jeden zo spôsobov, akým sa môžete zapájať do internetového projektu, je možnosť zúčastniť sa internetových prieskumov.

V prieskumoch sa môžete vyjadrovať k otázkam z rôznych oblastí, posudzovať rôzne nové návrhy, a tak svojimi názormi a odpoveďami ovplyvňovať rozhodnutia rôznych firiem, spoločností či inštitúcií.

V online prieskumoch môžete hodnotiť reklamy, svoju spokojnosť s výrobkami či službami, môžete testovať nové produkty, alebo hodnotiť webové stránky.

Na internetovom paneli realizujeme rôzne typy projektov:

- Ad-hoc výskumy, podľa požiadaviek klienta, ktorý na základe odpovedí respondentov určí svoju marketingovú stratégiu alebo si pripraví plán do budúcna, nastaví optimálnu cenu či spustí marketingovú kampaň. Výsledky prieskumov realizovaných pre konkrétneho klienta patria len klientovi a nemôžeme ich zverejňovať.
- Lukratívne prieskumy, ako napríklad ochutnávky nápojov, kde po prihlásení sa do prieskumu a splnení regrutačných kritérií zasielame vzorky nápojov na testovanie poštou.
- Rôzne PR prieskumy na rôzne aktuálne témy. Výsledky týchto prieskumov sú voľne dostupné.
- Medzinárodné štúdie typu Digital Life, Mobile Life, do ktorých sa zapája vždy viacero krajín.

www.vyskumy.sk

Dôvody, prečo sa zapojiť

- Každému, kto sa na stránke www.vyskumy.sk zaregistruje, garantujeme, že za svoju účasť na internetovom projekte bude odmenený.
- TNS mince získate za relatívne krátky čas. Stačí, keď sa budete pravidelne zapájať do internetových prieskumov, stiahnete si aplikáciu Odmeňovač a budete sa zapájať aj do ďalších zaujímavých projektov.
- Bonusové TNS mince získate pri registrácii, pri pozvaní kamaráta do iPanelu ako aj pri ďalších aktivitách.
- Ak sa zapojíte do rôznych súťaží uskutočnených na www.vyskumy.sk, máte možnosť byť zaradený do losovania a získať ďalšie atraktívne ceny.
- Do internetových prieskumov sa môžete zapojiť vtedy, kedy Vám to vyhovuje a na svoje odpovede môžete využiť toľko času, koľko potrebujete.
- Svojou účasťou na iPaneli sa stanete súčasťou najväčšej agentúry pre prieskum trhu nielen na Slovensku, ale aj na celom svete.

VÝSKUMY.sk
Nechajte si platiť za surfovanie

Internetový projekt vyskumy.sk je určený pre všetkých tých, ktorí sa radi zapájajú do rôznych prieskumov, ankiet, radi vyplňajú dotazníky na rozličné témy alebo sa len tak chcú vyjadriť k rôznym otázkam, či povedať svoj názor na niektorú z aktuálnych tém.

Na tejto stránke Vám ponúkame možnosť zapojiť sa hneď do viacerých typov projektov:

- Zapájanie sa do internetových prieskumov (vyplňanie dotazníkov na rôzne témy)
- Stiahnutie si aplikácie Odmeňovač a zúčastniť sa tak prieskumu merania návštevnosti internetu
- Regrutácia do ďalších prieskumov

Podmienkou účasti na projekte je registrácia.

Všetky Vaše aktivity na tejto stránke sú následne odmenené. Zarábate virtuálne peniaze - TNS mince, ktoré si môžete následne vymeniť za množstvo skvelých odmien. Po zarobení potrebného počtu TNS mincí si tovar vyberiete z Katalógu odmien a cez e-shop následne objednáte. Po objednaní tovaru sa Vám automaticky z Vášho konta odpíše počet TNS mincí zodpovedajúci hodnote vybraného tovaru. Vašu odmenu Vám bezplatne doručíme až domov do 30 dní odo dňa objednania.

www.vyskumy.sk

Slovensko by mohlo mať Národný futbalový štadión do konca roka 2017

Doteraz sa nevyskytli žiadne prekážky, ktoré by zabraňovali štátu, aby vstúpil do nekomerčnej časti projektu Národného futbalového štadióna (NFŠ). Na tlačovej besede, konanej 16. októbra, to uviedol minister školstva, vedy, výskumu a športu Juraj Draxler.

"Dnes už máme identifikovaný spôsob, akým štát prevezme kľúčovú časť projektu Národného futbalového štadióna. A že to vieme urobiť tak, aby NFŠ stál do konca roku 2017." povedal minister.

Celkové náklady na projekt NFŠ by mali byť maximálne do 68 miliónov eur. Pôvodne sa hovorilo o 45 miliónoch eur, avšak podľa Draxlera ide o sumu iba za samotnú výstavbu štadióna. Na výstavbu štadióna v súčasnosti prebieha verejné obstarávanie, ktoré vyhlásila akciová spoločnosť Národný futbalový štadión začiatkom augusta.

Ilustračné foto, zdroj: SITA/Diana Černáková

V slovenských školách dominujú ženy

Slovensko patrí do skupiny európskych krajín, kde je úroveň platov učiteľov na všetkých stupňoch vzdelávania pod hranicou HDP na obyvateľa. Na to, aby učiteľ na Slovensku dosiahol maximálnu pracovnú triedu, musí v priemere odpracovať 32 rokov. Vyplýva to zo správy Európskej únie, ktorá mapovala platovú situáciu učiteľov a riaditeľov škôl v Európe. O výsledkoch informoval vedúci tlačového a politického oddelenia Zastúpenia Európskej komisie na Slovensku Andrej Králik.

Platy učiteľov v Európe po rokoch stagnácie, či dokonca poklesu, začali opäť rásť, a to až v 23 krajinách EÚ. Správa si všíma aj zastúpenie žien v školstve. Na Slovensku je spomedzi učiteľov v základných školách 89,5 percenta žien, v stredných školách 74,2 percenta. Na slovenských vysokých školách tvoria ženy medzi pedagogickými pracovníkmi 44,7 percenta. V EÚ tvoria ženy 70 percent pedagogických pracovníkov.

Koľko rokov majú učitelia na Slovenku?

EÚ skúmala aj vek učiteľov. V porovnaní s inými krajinami problém vysokého zastúpenia starších učiteľov na Slovensku nie je vypuklý. V Európskej únii je 35,9 percenta učiteľov starších ako 50 rokov, na Slovensku ich je 37,1 percenta. V Taliansku je učiteľov starších ako 50 rokov takmer 62 percent.

Zdroj: Sita

Plávajúci psychológ s rekordným záberom

Plávanie ako tradičný individuálny olympijský šport mal a má svoje zastúpenie aj v Národnom športovom centre (NŠC), priamo riadenej organizácii Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky, od jeho vzniku v osobách reprezentantov – od už legendárnej Martiny Moravcovej cez Katarínu Milly, Denisu Smolenovú, Tomáša Klobučníka či Katarínu Listopadovú až po Richarda Nagya.

Práve posledný menovaný, slovenský reprezentant Richard Nagy, 22-ročný rodák zo Želiezoviec je príkladom športovca, ktorý ide za svojím cieľom veľmi viditeľným spôsobom, potvrdzujúc svoj talent i ambície. A práve vo svojich dominantných vytrvalostných disciplínach púta posledné tri sezóny zaslúženú pozornosť neustálym zlepšovaním výkonnosti a dravým prienikom bližšie k svetovej špičke.

Je mnohonásobným majstrom Slovenska na 400, 800, 1500 metrov voľný spôsob i 400 metrov polohové preteky, účastníkom niekoľkých MS a ME, v súčasnosti členom Slovenského olympijského tímu pre OH 2016 v Rio de Janeiro.

Úspešný reprezentant sa k plávaniu dostal vplyvom rodičov ako štvorročný, *„ďalším dôvodom bolo, že som býval neustále chorý, mal som problémy s dýchaním a to sa s nejakou aktivitou vo vode stratilo“*, ozrejmuje borec, ktorý strávi denne vo vode 4-5 hodín a napláva viac ako 20 kilometrov, k tomu treba prirátať striedavo aj posilňovňu, behy, kompenzačné cvičenia, strečing.... Pri svojom trénerovi Gabrielovi Baranovi to skúšal aj s triatlonom, no na bicykli to nebolo ono, a tak z neho druhý Richard Varga, ktorého obdivuje, nebude. Jeho miesto je v bazéne.

Ako čerstvý bakalár na Filozofickej fakulte UK v Bratislave aktuálne kombinuje tréningy s vysokoškolským štúdiom psychológie, pričom najviac ho zaujíma psychológia v oblasti športu. *„Športová psychológia je oblasť, ktorá ma veľmi baví a motivovala ma pri výbere vysokoškolského štúdia. Rád by som sa jej profesionálne venoval po skončení aktívnej činnosti“*, prezradil svoje plány do budúcna samotný Richard.

Široká športová obec i verejnosť zaregistrovali Richardov skvelý rok 2014. Za zaslúženým ocenením plavec roka sú o. i. jeho skvelé slovenské rekordy, keď prekonával svoje maximá ako na bežiacom páse. Na ME v dlhom bazéne v Berlíne rozčeril hladinu najmä vo svojej obľúbenej disciplíne 1500 m v. sp., keď dokázal prekonať svoj slovenský rekord z MS 2013 v Barcelone nevídaným spôsobom o takmer 15 sekúnd (15:07,29 min) a rekordné časy lámal „hromadne“ aj v ostatných disciplínach. Jeho tri finálové umiestnenia v Berlíne (7. miesto na 1500 m, 8. na 800 m v. sp. i na 400 m pol. p.) boli najväčšími úspechmi slovenskej výpravy na šampionáte. V podobnom nasadení

pokračoval aj na MS 2014 v krátkom bazéne v Dauhe, kde posunul národný rekord na 1500 m o viac ako tri sekundy (14: 35,50 min.).

V rekordnom trende postupoval Richard Nagy aj v roku 2015. Na MS v dlhom bazéne v Kazani stlačil opäť slovenské maximum na 400 m v.sp. (3:51,63 min), čo stačilo v silnej konkurencii na 32. miesto. O štyri sekundy vylepšil v Kazani aj svoje maximum na 1500- metrovej trati v.sp. (15:04,03 min.), čím vybojoval 13. miesto a rekordne dohmatol aj na 800 m v. sp. (7:55,31) a aj vo svojej štvrtej disciplíne na 400 m pol. p., kde dosiahol 12. najrýchlejší čas (4:16,37), čím vo svojej doplnkovej disciplíne splnil olympijský A-limit na OH 2016. Od finále ho delilo iba 90 stotín sekundy. Mimochodom, práve v tejto disciplíne prekonal v máji 2014 už bradatý rekord bývalého československého reprezentanta Miloslava Roľka. *„Trochu ma štve, že to nebolo ešte o niečo rýchlejšie, dalo sa to niekde nahrabať. Verím, že na olympiáde sa môžem ešte zlepšiť“*, okomentoval svoj výkon náš plavec. Aj jeho názor na celkové pôsobenie na kazanskom šampionáte bol pre Richarda príznačný: *„Štyri slovenské rekordy potešili a šampionát hodnotím pozitívne, no s každou disciplínou som mierne nespokojný.“*

Richard Nagy, presadzujúci sa vo vytrvalostných disciplínach, známy obrovskými tréningovými objemami v bazéne, vyjadril svoju filozofiu tréningu ako odhodlanie nevzdať sa: *„To čo ma motivuje plávať tréningy, o ktorých si veľa plavcov myslí, že hraničia s týraním, je práve psychická výhoda, ktorú získam, keď to zvládnem. Nielen na ďalšom tréningu, keď si môžem povedať, že bolo aj horšie. Ale aj na pretekoch, nech sa postavím na štart akejkoľvek disciplíny, viem, že som už zvládol stokrát dlhšie a ťažšie veci, a toto teda nebude žiaden problém.“*

Čo čaká našu plaveckú jednotku ešte do Ria? *„Ešte veľa, veľa hodín tréningu, pár tisícov kilometrov vo vode, nejaké sústredenia a dvakrát štarty na ME, v decembri v Izraeli v krátkom bazéne a v máji 2016 v Londýne v dlhom.“* Zaujímavé je, že sa chystá kvalifikovať na OH 2016 aj v diaľkovom plávaní.

Je obdivuhodné, čo všetko robí Richard Nagy pre to, aby bol ešte lepší, aby dosiahol ešte viac pre slovenské plávanie a celý slovenský šport. V tomto smere je úspech na OH 2016 v Rio de Janeiro na samom piedestáli jeho snaženia.

Igor Machajdík, NŠC

Na vysokých školách hľadajú Študentskú osobnosť Slovenska

Junior Chamber International - Slovakia vyhlásila 11. ročník národnej súťaže Študentská osobnosť Slovenska v akademickom roku 2014/2015. Jej cieľom je vyzdvihnúť mladé slovenské osobnosti na vysokých školách, ich talent ako aj cieľavedomosť a úspešnosť, predstaviť ich širokej verejnosti a dať im možnosť presadiť sa doma aj v zahraničí.
Nominácie môžu posielať jednotlivé fakulty vysokých škôl na Slovensku alebo vedecké pracoviská, kde nominovaní študujú. Fakulta či vedecké pracovisko môže zaslať organizácii ľubovoľný počet nominácií do 16. novembra 2015.

Do súťaže môžu nominovať študentov prvého, druhého aj tretieho stupňa vysokých škôl od 18 do 35 rokov, ktorí sa v danom roku vyprofilovali ako osobnosť Slovenska bez ohľadu na oblasť svojho študijného zamerania. Študentské osobnosti Slovenska vyhlásia na slávnostnom podujatí druhý decembrový týždeň.

Zdroj: SITA

ZOBER® LOPTU
NIE DROGY
www.zoberloptu.sk
KAŽDÁ LOPTA POTREBUJE HRDINU
Slovenská elektrizačná prenosová sústava, a. s.
SEPS
www.sepsas.sk
TIPOS
www.tipos.sk
Ministerstvo zdravotníctva SR
www.health.gov.sk
VEOLIA
Efektívne energetické riešenia
www.veolia.sk
ColiPrev®
aby deti nebolelo bruško
www.detskekoliky.sk
VISION IT SOLUTIONS
www.visionit.sk
Pow-en®
Váš dodávateľ elektriny
www.pow-en.sk
Košice 2016
KANDIDÁT NA EURÓPSKE MESTO ŠPORTU
SAMSUNG
radio best fm
rtv:
ROZHLAS A TELEVÍZIA SLOVENSKA

Srdce a traktor na pravom mieste

Lexikón slovenského jazyka označuje slovné spojenie „mať srdce na pravom mieste“ ako vernosť a ľudskosť v prístupe človeka k životu. Za takéto spojenie je možné označiť aj jazdy zručnosti budúcich mladých mechanizátorov, žiakov stredných odborných škôl, ktorí sa zúčastnili celoslovenskej súťaže „Mladý poľnohospodár 2015“.

Traktor (z latinského: tractor – ťahač) je motorové vozidlo slúžiace na ťahanie, nesenie, tlačenie a pohon hlavne poľnohospodárskych strojov. Je určený na prácu a dopravu najmä v poľnohospodárstve, v lese alebo inom nerovnom alebo nespevnenom teréne.

Traktor a podobné stroje sa používajú aj v iných odvetviach.

Prvý prakticky použiteľný traktor so spaľovacím motorom zostrojili v roku 1901 americkí konštruktéri Charles Hart a Charles Parr. Dvojica pánov Hart-Parr má “na svedomí” taktiež slovo traktor, ktorým nahradili dovtedy používané slovné spojenie “gas traction engine” (traktor poháňaný benzínom).

Spôsobilosť pracovať s týmto dopravným a pracovným prostriedkom formou jázd zručnosti v praxi bola aj námetom súťaže odborných vedomostí a praktických zručností celoslovenskej súťaže „Mladý poľnohospodár 2015“, ktorá sa konala dňa 15. októbra 2015 v rámci dňa otvorených dverí v Strednej odbornej škole v Pruskom. Súťaže sa zúčastnilo 14 žiakov 2. a 3. ročníkov učebných odborov agromechanizátor – opravár a poľnohospodár so zameraním na mechanizáciu zo Slovenska a družobných škôl z Českej republiky. Žiaci si súčasne overili svoje poznatky v písomnom teste z pravidiel cestnej premávky motorových vozidiel skupiny „T“ a v poznávaní súčiastok traktora. Umiestnenie žiakov z jednotlivých škôl zahŕňa Tabuľka č. 1.

Výsledková listina Súťaž „Mladý poľnohospodár 2015“		
Umiestnenie	**Meno**	**Škola**
1.	Lukáš Vraník	SOŠ Pruské
2.	Matúš Blaho	SOŠ Pruské
3.	Lukáš Sedláček	SOU Uherský Brod
4.	Jaroslav Révay	SOŠ Nové Mesto n/Váhom
5.	Tomáš Macek	SOŠ a Gymnázium Staré Město
6.	Michal Cvaniga	SOŠ polytechnická Liptovský Mikuláš
7.	Tomáš Bradáč	SOŠ Galanta
8.	Marek Kišš	SOŠ Galanta
9.	Vojtěch Kubíček	SOU Uherský Brod
10.	Matúš Drobný	SOŠ Nové Mesto n/Váhom
11.	Tomáš Kormančík	SOŠ lesnícka Tvrdošín
12.	Michal Krčula	SOŠ polytechnická Liptovský Mikuláš
13.	Dávid Čučka	SOŠ lesnícka Tvrdošín
14.	Martin Šmotek	SOŠ a Gymnázium Staré Město

Tabuľka č. 1 Výsledková listina

Štátny inštitút odborného vzdelávania (ŠIOV) prispel do súťaže cenami pre prvé tri víťazné miesta. V budúcnosti hodlá túto aktivitu v spolupráci s usporiadateľom rozšíriť o metodický deň, v rámci ktorého bude mať možnosti konzultovať obsah vzdelávania so školami a zamestnávateľmi a zúčastniť sa spolu s učiteľmi na odborných prednáškach firiem, ktoré sa zaoberajú predajom, servisom poľnohospodárskej techniky a zároveň aj vzdelávaním.

Zámerom ŠIOV je súčasne zatraktívniť

Vyhodnotenie účastníkov súťaže

obsah učiva a získať tak viacero záujemcov o tento druh odborného vzdelávania zo základných škôl. V tejto súvislosti ŠIOV osloví k spolupráci so zamestnávateľmi aj zriaďovateľov SOŠ k podpore nových študijných a učebných odborov pri zaraďovaní do siete a otváraní tried 1. ročníkov, čím sa súčasne podporí aj idea duálneho systému vzdelávania.

Súťaž „Mladý poľnohospodár 2015“ bola založená z iniciatívy Ing. Jozefa Hudeca, zástupcu riaditeľky SOŠ v Pruskom. Každoročne je organizovaná *„na pravom mieste“*, v príjemnej atmosfére školy počas dňa otvorených dverí a všetky aktivity bežia plynule a načas, za čo patrí pani riaditeľke tejto školy, Ing. Janke Fedorovej a jej zamestnancom aj v tomto roku opätovná pochvala a veľká vďaka.

Koučovia v záverečnom resumé súťaže hodnotili „jazdu zručnosti“ všetkých účastníkov pozitívne. Umiestnenie žiakov mimo prvých troch víťazných pozícií ovplyvnila predovšetkým tréma, ktorá spôsobila zhoršenú koncentrácii na jazdu a následne chyby, za ktoré sa udeľovali trestné body.

Účastníci súťaže, budúci mladí poľnohospodári, mechanizátori odhodlanie a pripravenosť do praxe, teda srdce traktoristu na pravom mieste s vernosťou k tomuto povolaniu na súťaži preukázali a na trhu práce sú stále „nedostatkový artikel“. Teraz je na ťahu „Inštitút“ verejnej a štátnej správy, aby v tomto smere podal pomocnú ruku a pomohol na tomto poli odborného vzdelávania skvalitniť podmienky pre jeho vykonávanie.

Ing. Renáta Majerníková, PhD. Štátny inštitút odborného vzdelávania BA

Z eurofondov už nemusí bolieť hlava

Ste riaditeľ školy a vašou úlohou je z eurofondov zatepliť budovu? Viete, z akého operačného programu máte žiadať o financie? Kto je riadiacim orgánom pre takéto aktivity? Vyhlásil tento orgán výzvy, z ktorých možno zateplenie financovať? Alebo vám tieto pojmy nič nehovoria? Nič sa nedeje. Cesta k európskym fondom je už jednoduchšia. Stačí zadať do vyhľadávača kľúčové slovo a nový systém ITMS2014+ už potenciálneho uchádzača o fondy navedie na správnu cestu.

„Systém je používateľsky prívetivý. Snažili sme sa ľudí odbremeniť od byrokracie,“ vysvetľuje Vladimír Goldschmidt zo spoločnosti Atos, ktorá ITMS2014+ vyvinula. *„Využili sme naše dlhoročné skúsenosti s predchádzajúcimi programovými obdobiami a systémom ITMS i spätnú väzbu od tých, ktorí informačný systém každodenne používajú. Posunuli sa aj možnosti IT, výsledkom je systém, ktorý prácu zjednodušuje,“* hovorí V. Goldschmidt o kompletnom redizajne.

Eurofondy od A po €

Informačný systém ITMS2014+ je už treťou generáciou monitorovacieho systému pre čerpanie európskych štrukturálnych fondov, ktoré rozdeľuje Európska únia na konkrétne operačné programy. Uchádzači o nenávratný finančný príspevok na základe výziev podajú žiadosti , v prípade splnenia všetkých podmienok a odborného hodnotenia dostávajú prísľub finančnej pomoci. Žiadatelia/prijímatelia potom projekty realizujú a svoje výdavky si nechávajú preplatiť prostredníctvom elektronického formuláru žiadosti o platbu.

Systém ITMS2014+ od spoločnosti Atos pre užívateľa znamená , že si ušetrí obiehanie úradov.

„Postupne do neho integrujeme všetky dostupné systémy verejnej správy,“ vysvetľuje V. Goldschmidt. *„V minulosti uchádzači museli ku každej žiadosti prikladať výpis z obchodného registra. To už dnes netreba, systém si na základe identifikačných údajov potrebné informácie doplní sám a uchádzač si ušetrí návštevy úradov a vybavovanie potvrdení,“* vysvetľuje odborník spoločnosti Atos.

Mobil namiesto papierov

Systém je prístupný komukoľvek. Aj neregistrovaný používateľ si môže pozrieť, aké výzvy sa pripravujú, aké prebiehajú a v budúcnosti bude možné vidieť aké projekty už boli z európskych fondov v rámci jednotlivých operačných programov realizované. Registrovaní používatelia získavajú navyše možnosť podať si žiadosť o nenávratný finančný príspevok a spravovať agendu súvisiacu s ich schváleným projektom. V rámci systému môžu svoje požiadavky filtrovať a získavať detailné informácie; v prípade záujmu ich ITMS2014+ na vybrané termíny, možnosti, či povinnosti sám upozorní notifikáciou. Systém bol navrhnutý tak, aby odrážal požiadavky iniciatívy OpenData, zverejňovania dát za účelom zvýšenia transparentnosti.

K dispozícii bude aj mobilná aplikácia pre iOS a Android . Žiadateľom/prijímateľom budú prostredníctvom mobilnej aplikácie k dispozícii notifikačné služby o stave spracovania ich žiadosti.

Systém je prehľadný a dizajn vznikol s ohľadom na jednoduchosť a príjemnosť.

Atos

Viac informácií nájdete na: sk.atos.net

Práca s programom DRUHÝ KROK proti šikanovaniu v školách

Cieľom výchovno-preventívneho programu DRUHÝ KROK je rozvoj sociálno- emocionálnych zručností a interpersonálnych a intrapersonálnych kompetencií detí predškolského veku a mladšieho školského veku (1.-5.ročník ZŠ). V konečnom dôsledku je hlavným cieľom programu rozvíjanie sociálnej a emocionálnej gramotnosti detí.

Program obsahuje tréning empatie, nácvik nadobúdania schopnosti samostatne sa upokojiť, ďalej sa zameriava na schopnosť pokojne riešiť konflikty, na schopnosť vyjadrovať spoločensky prijateľným spôsobom pozitívne i negatívne emócie, na schopnosť aktívneho počúvať, schopnosť pomáhať si a podeliť sa o obľúbené veci – najmä hračky, opisovať svoje negatívne pocity nezraňujúcim spôsobom v 1. osobe jednotného čísla („ja výroky“), schopnosť ako si vytvoriť a udržať priateľstvo, na zručnosti tzv. férovej hry, atď. Uvedené sociálno-emocionálne zručnosti vedú k vnútornému pocitu psychickej a sociálnej pohody detí a pomáhajú vytvárať dlhodobú priaznivú psychosociálnu klímu v triede.

Z koncepčného hľadiska nadväzuje výchovno-preventívny program na obsah výchovy a vzdelávania podľa Štátneho vzdelávacieho programu ISCED 0 – predprimárne vzdelávanie a ISCED 1 – primárne vzdelávanie.

Program má pripravené metodické materiály, ktoré zahŕňajú:

- učebné karty pre žiakov a učiteľov (poskytujúce kľúčové informácie pre každé sedenie scenáre pre hranie rolí, popis aktivity, pojmy, postup na vyučovacej hodine, zoznam literatúry a návrhy na aplikáciu na iných vyučovacích hodinách)
- pracovné a metodické príručky pre pedagogických a odborných zamestnancov
- plagáty (so základnými pojmami a zručnosťami)
- informačné brožúry, ktoré obsahujú aj možnosti vzdelávacích kurzov v programe a hodnotenia jeho efektívnosti.

Každá vyučovacia jednotka programu je založená na príbehu zobrazenom na karte / fotografii, v ktorom sa dokumentuje dôležitosť použitia istej sociálnej zručnosti v interpersonálnych vzťahoch. Príbeh uľahčuje deťom debatovať o svojich pocitoch a prežívaniach ako aj pocitoch iných ľudí v danej alebo podobnej situácii a dáva im konkrétne spôsoby ako reagovať a riešiť situáciu. Príbeh je zobrazený na veľkých kartách a predstavuje situácie každodenného života dieťaťa daného veku. Na zadnej strane karty je text - kompletná príprava učiteľa na vyučovanie.

V programe sa využíva hranie rolí, diskusia, modelovanie, čítanie rozprávok. Celkove je program postavený na zásade postupnosti, v praxi je však možné využiť karty aj individuálne, najmä ak sa v škole vyskytne neočakávaný problém.

Program sa odporúča realizovať raz týždenne, vždy v tom istom čase. Odporúčaný čas je 20-25 min. v materskej škole, 30-35 minút v 1.- 3. ročníku a 40-45 minút v 4.-5. ročníku. Deti si veľmi rýchlo zvyknú na program ako na bežnú vyučovaciu hodinu a ako na riadnu súčasť vyučovania.

Viac informácii o programe Druhý krok nájdete na www.druhykrok.eu.

DRUHÝ KROK
KROK KU ŠKOLE BEZ ŠIKANOVANIA

Školáci sa učia angličtinu pútavo. Aj vďaka novému digitálnemu obsahu

Nové trendy vzdelávania učiteľov anglického jazyka na základných školách

ENGLISH ONE

Základná škola Bartolomeja Krpelca v Bardejove je na prvý pohľad škola ako každá iná. Bližší pohľad nám však napovie, že škola sa stavia ústretovo k moderným formám a metódam vyučovania. Dôkazom je aj jej účasť v národnom projekte „Nové trendy vzdelávania učiteľov anglického jazyka na základných školách", ktorý je učiteľom známy ako EnglishOne. Projekt realizuje Metodicko-pedagogické centrum a je zameraný na inovatívne spôsoby vyučovania angličtiny.

Tritisíc učiteľov anglického jazyka na základných školách na celom Slovensku získalo vďaka EnglishOne moderné didaktické prostriedky, ktoré pozostávajú z metodiky pre učiteľov, pracovných listov pre žiakov a online digitálneho vzdelávacieho obsahu na portáli Planéta vedomostí (planetavedomosti.iedu.sk).

„Všetky tieto inovatívne didaktické prostriedky prispievajú k tomu, že hodiny sú teraz pre žiakov oveľa pútavejšie a tešia sa na ne. Láka ich všetko interaktívne a odkedy používam na hodinách angličtiny nielen tradičné materiály, ale aj digitálne spracované lekcie, pozorujem, že ich záujem o preberané učivo je oveľa vyšší," hovorí učiteľka anglického jazyka Martina Lešičková. Je jednou z piatich učiteliek angličtiny v tejto základnej škole, ktoré sa do projektu zapojili. Ako hovorí, aj jej ostatní kolegovia si nové didaktické prostriedky a materiály pochvaľujú. Pracujú s nimi už od začiatku školského roka a zmenu je vidieť na hodinách angličtiny.

Záujem žiakov je očividný. Žiaci zo 6.A. si práve na jednej zo svojich hodín angličtiny opakujú jednoduchý prítomný čas a pani učiteľka si nevie vybrať z množstva hlásiacich sa žiakov. Všetci sa predháňajú, aby mohli svoje odpovede prezentovať na interaktívnej tabuli. Digitálny obsah z projektu EnglishOne totiž k učivu poskytuje hneď aj test a prehľad, či bola odpoveď správna. Žiaci aj pedagóg tak majú možnosť získať okamžite spätnú väzbu.

Nový digitálny obsah je rozdelený do 640 lekcií a je prispôsobený veku a schopnostiam žiakov vo všetkých ročníkoch. Všetky materiály sú nahovorené "native speakers", teda ľuďmi, ktorých materinským jazykom je angličtina. Žiaci si tak zvyšujú aj schopnosť porozumieť anglickému jazyku v jeho prirodzenej podobe.

Digitálne lekcie sú naozaj pestré. Okrem gramatických cvičení a testov obsahujú množstvo animácií, hier, pesničiek, či videí, takže žiaci sa jazyk učia hravou formou. Výhodou dodaných didaktických prostriedkov je nielen to, že sú v súlade so Štátnym vzdelávacím programom, ale že môžu slúžiť ako doplnok k akejkoľvek učebnici angličtiny, ktoré učitelia na svojich hodinách používajú. Škole ani rodičom tak nevznikajú žiadne dodatočné náklady na kúpu nových učebníc.

Viac o projekte na www.englishone.sk

Ak raz žiaka niečo baví, tak si zapamätá

Mgr. Ivan Bandurič, riaditeľ ZŠ Bartolomeja Krpelca, Bardejov

Škola dostáva istotne veľa ponúk zapojiť sa do rôznych školských projektov. Čo vás motivovalo zapojiť sa práve do projektu EnglishOne?

Priznám sa, že hlavnou motiváciou pre mňa bolo, že ku mne prišli moji piati angličtinári, že ich projekt veľmi zaujal a chceli by sa doňho zapojiť (smiech). Ale keďže sám zastávam názor, že treba presadzovať nové trendy vo výučbe, hlavne čo sa týka cudzích jazykov, rád som ich v tejto aktivite podporil. Viem zo svojich vlastných skúseností, aké je ovládanie cudzích jazykov dôležité, zvlášť v dnešnom svete. A keďže projekt ponúkal možnosť vyučovať angličtinu modernou formou, nebolo prečo váhať.

Aká je doterajšia spätná väzba od učiteľov na kvalitu projektu EnglishOne?

Musím povedať, že zatiaľ veľmi dobrá. Podľa ich slov, medzi najväčšie pozitíva zaraďujú to, že dostali množstvo nových metodických materiálov, ale aj možnosť online pripojenia na anglické lekcie na portáli Planéta vedomostí. Vyzdvihli aj to, že rovnakú možnosť majú aj žiaci nielen v škole ale aj z domu. Veľkým plusom tiež je, že nové didaktické prostriedky sú v súlade so Štátnym vzdelávacím programom, lebo nie vždy to tak je. Naši učitelia tiež ocenili, že v rámci projektu sa uskutočnili úvodné školenia. Tie im okrem úvodu do používania nových didaktických prostriedkov dali aj možnosť neformálne si vymieňať skúsenosti s učiteľmi z ďalších škôl, ktoré sa do projektu zapojili.

A aké sú reakcie vašich žiakov?

Takisto pozitívne. Osobitne by som vyzdvihol prácu s digitálnym učivom, pri ktorom využívajú interaktívnu tabuľu. Toto ich veľmi baví a viem zo svojich skúsenosti, že ak žiaka niečo baví, tak si aj pamätá. Musím povedať, že našich žiakov angličtina baví. Vidím to na nich, sú naozaj motivovaní a podľa mňa je to spôsobené aj tým, že na internete je dominantným jazykom práve angličtina a oni chcú tým informáciám porozumieť čo najviac. A tiež vedia, že pomocou angličtiny sa dorozumejú prakticky všade na svete

Deti baví všetko, čo je interaktívne

Mgr. Martina Lešičková, učiteľka anglického jazyka, ZŠ Bartolomeja Krpelca, Bardejov

Ako vnímate Vy, ako pedagóg, nové didaktické prostriedky, ktoré ste na výučbu angličtiny získali v rámci projektu EnglishOne?

Jednoznačne sú výborné. Sú tam popísané ciele, cvičenia a postupy, ako s cvičeniami narábať, skrátka všetko čo učiteľ na hodine potrebuje. Veľkou výhodou bolo, že ešte predtým, než sme nové didaktické prostriedky začali používať na vyučovaní, sme absolvovali školenia. Tam sme sa s všetkými materiálmi oboznámili a naučili sa s nimi pracovať.

Okrem učiteľských metodík a pracovných listov pre žiakov ste získali aj interaktívny digitálny obsah na portáli Planéta vedomostí. Ako na to zareagovali vaši žiaci?

Deti takéto moderné učenie motivuje, sú aktívnejšie. Tieto lekcie pomáhajú spestriť vyučovanie. Dnešných žiakov láka všetko čo je interaktívne, lebo je tam veľa obrázkov, animácií, ale aj piesne. Výhodou je tiež, že hneď získajú spätnú väzbu, či odpovedali správne a koľko bodov získali za jednotlivé úlohy. To sa deťom tiež veľmi páči.

Takže vidíte rozdiel v ich správaní počas tradičných hodín a hodín, na ktorých využívate digitálne učivo?

Jednoznačne. Všetci sa zrazu chcú zapájať do úloh, až tak, že niekedy mám problém s tým, komu skôr udeliť slovo. A keď vyučovanie baví deti, vtedy je to lepšie aj pre nás, učiteľov. Na hodinách by sa deti nudiť nemali. Chceme, aby sa do školy deti tešili a aby vyučovanie bolo trocha iné, nevšedné a zaujímavé. Radosť žiakov z vlastného úspechu aj z vydarenej práce je totiž pre pedagógov tá najsilnejšia motivácia.

www.englishone.sk

Školské jedálne, stále živá téma

„Školské jedálne na Slovensku, vzhľadom na vysoký počet stravníkov, predstavujú veľmi efektívny spôsob, ako formovať zdravé stravovacie návyky u detí a viesť ich k zásadám zdravej výživy. Z pozície ministerstva máme záujem, aby naše deti a mladí ľudia pochopili dôležitosť zdravého životného štýlu. Za veľmi dôležitú považujem aj dostupnosť stravovania pre deti a žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia, pre ktoré sa v spolupráci s rezortom práce podarilo zabezpečiť dotácie,“ povedala štátna tajomníčka Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR Romana Kanovská na Medzinárodnej konferencii k 70. výročiu školského stravovania.

Práve v Prahe, kde sa konferencia konala, diskutovalo počas dvoch dní, 12. a 13.októbra , viac ako 300 delegátov zo Slovenska, Čiech i prizvaní zahraniční hostia o význame školského stravovania. K významným delegátom patrila i pani Nakazawa z Japonska, ktorá vyslovila uznanie za kvalitu poskytovania zdravej výživy deťom na Slovensku a potvrdila, že slovenský systém stravovania môže byť príkladom aj pre ďalšie krajiny v tejto oblasti.

V súčasnosti sa v školských jedálňach stravuje 66% detí a žiakov materských, základných a stredných škôl, čo je v porovnaní s ostatnými štátmi EÚ vysoké percento. Spokojnosť však vládne pri stravovaní na stredných školách, kde služby jedální využíva len 37% detí.
Keď k tomu pridáme argument o nelichotivých popredných miestach Slovákov v raste civilizačných chorôb súvisiacich so zlou životosprávou, vznikne situácia, ktorú je potrebné riešiť.

Pribudli repa, rakytník, či tofu

Deti majú do jedální „prilákať“ nové technológie prípravy stravy, nové recepty, či zaškoľovanie pracovníkov školských jedální. A tak sa od tohto školského roka začlenilo do materiálno-spotrebných noriem platných pre školské stravovanie ďalších 68 nových receptov.

K už existujúcim nápojom pribudol rakytníkový nápoj s príchuťou šípky a medovky, či nápoj z červenej repy s príchuťou višne. Ponuku nátierok obohatilo celozrnné pečivo s tofu syrom a zeleninou. K jedlám z rýb sa pridala ponuka ryby so syrovo-bylinkovou kôrkou a mnohé iné.

Za zmienku stojí i to, že slovenské receptúry a systém aplikácie štruktúry metodického riadenia školského stravovania na regionálnej úrovni predstavilo Slovensko na zasadnutí High Level Group on Nutrition and Physical activity v rámci EK v Ispre v Taliansku a na EXPO 2015 v Miláne.

Školenia a projekty na nové technológie

Zamestnanci jedální si taktiež v mesiacoch august, september zvýšili vedomosti o využívaní nových technológií výroby jedál. V spolupráci so Zväzom kuchárov a cukrárov Slovenska spustil rezort školstva projekt “Personálna gramotnosť a finančná supervízia“. Na projekte sa zúčastnilo približne 2 500 zamestnancov školských jedální z každého kraja. Obce sa navyše v rámci výzvy v roku 2016 budú môcť uchádzať o spolufinancovanie technologických zariadení pre školské jedálne.

„Kvalitatívna zmena stravovania detí a žiakov v školách a podpora zvýšenia ich záujmu o školské stravovanie najmä u žiakov stredných škôl si vyžaduje spoluprácu predovšetkým rodičov samotných žiakov, školy i zriaďovateľov, ktorými sú vyššie územné celky“ dodáva Kanovská z rezortu školstva.
Za zmienku určite stoja aj udelené ocenenia v jednotlivých kategóriách pre Slovenskú republiku. Tie si na konferencii, ktorej organizátormi boli Odborový zväz pracovníkov školstva a vedy na Slovensku a Českomoravský odborový zväz pracovníkov školstva prevzali:

Zriaďovateľ:
mestá Prešov, Žilina a Bratislava MČ Ružinov

Subjekt:
Celoslovenská sekcia pre školské stravovanie

Školská jedáleň:
Školská jedáleň pri ZŠ Benkova 34, Nitra
Školská jedáleň pri SOŠ technická, Fr. Lipku 5, Hlohovec

Osobnosť:
Marta Hlavatá, metodička v Bratislave MČ Ružinov

Práca v sekcii školského stravovania Odborového zväzu pracovníkov školstva a vedy na Slovensku:
ocenenie prevzala vedúca Školskej jedálne Komenského 3 v Komárne Edita Horváthová

Sudoku

Klasické sudoku pre začiatočníkov

3			6			4		
	7			4			6	
		9			2			1
		7	2		4			8
	8			3			9	
9			1		8	7		
2			5			1		
	3			2			8	
		4			7			5

SZHaK Autor: M. Kupčo

Diagonálne sudoku pre skúsenejších

9	4	6	3					1
			8	9	6			
						6	9	5
1	6	9						
			1	4	3			
						1	7	8
6	7	5						
			7	5	8			
8					4	5	3	7

SZHaK Autor: J. Laco

Máme víťaza súťaže o voľné vstupenky na Titanic

Triedni učitelia sa mohli do 10. októbra zapojiť do súťaže a vyhrať lístky pre celú triedu na výstavu Titanic, ktorá sa momentálne koná v bratislavskej Inchebe. Celosvetovú výstavu venovanú Titanicu, ale aj obdobiu technických objavov a spoločensko-politickej situácii na začiatku 20. storočia, otvorili počas augusta v Bratislave.

Naša redakcia preto priniesla zaujímavú súťaž, vďaka ktorej mohli vyhrať triedni učitelia základných a stredných škôl voľné vstupenky na výstavu pre celú triedu.

Do súťaže sa zapojilo celkovo 16 tried. Žrebovanie sa uskutočnilo 15. októbra v našej redakcii. Zo všetkých príspevkov sme vyžrebovali pani Máriu Zahornadskú, ktorá je triednou učiteľkou 9. A triedy ZŠ Levočská ul. v Spišskej Novej Vsi. Výherkyňu sme zároveň kontaktovali a dohodli sme spoločný termín exkurzie.

V menej celej redakcie by sme sa radi poďakovali všetkým súťažiacim. Pripravujeme ďalšie súťaže aj do budúcnosti, o ich priebehu budeme informovať aj prostredníctvom našej FB stránky a aj na stránke Učiteľských novín.

Pellegrini chce zo škôl dostať šikanu

Šikana je v škole neakceptovateľná a treba ju zminimalizovať na čo najmenšiu mieru. Myslí si to predseda parlamentu Peter Pellegrini (Smer-SD). Na pôde Národnej rady SR otvoril 30. septembra informačné podujatie preventívneho programu **"Druhý krok".**

Projekt učí deti brániť sa šikanovaniu. Pellegrini nad ním prevzal záštitu a chce, aby bol rozšírený do čo najväčšieho počtu škôl. Ten momentálne prebieha vo viac ako 150 základných školách a 100 škôlkach. Pellegrini sľúbil, že osvetu programu by chcel urobiť cez národnú kampaň. Program bol doteraz prezentovaný v rámci etickej výchovy či pri práci v družine.

Šikana formou nadávok

Šikana sa podľa predsedu parlamentného výboru Richarda Rašiho (Smer-SD) deje v takmer každej škole. Nejde len o fyzické útoky, ale aj nadávky. *"Učitelia ani deti si ju však vôbec nemusia uvedomovať,"* uviedol. Raši je primátorom Košíc a projektu dal v meste zelenú.

Preventívny program funguje na Slovensku od roku 2010. V školách ho vedú vyškolení pedagógovia a psychológovia. Učia deti empatii či správnemu riešeniu konfliktov. Pomôcť má zvládať stres a agresiu. "Zo škôl máme pozitívne ohlasy," dodala odborná garantka projektu Eva Gajdošová. Ten je pôvodom zo škandinávskych krajín.

Na snímke otvorenie informačného podujatia programu Druhý krok - učíme deti brániť sa šikanovaniu , zdroj: TASR/Martin Baumann

Popradská škola usporiadala konferenciu o svojom experimentálnom vzdelávacom programe

Škola pre každého - škola na každý deň bol názov celoslovenskej konferencie, ktorá sa konala 15.októbra 2015 v Poprade. Podujatie zorganizovala Spojená škola na Letnej ulici v súvislosti s ukončením experimentálneho overovania rovnomenného projektu prebiehajúceho od roku 2010.

Výsledky projektu si prišla pozrieť štátna tajomníčka rezortu školstva Romana Kanovská, zástupcovia Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR, Štátneho pedagogického ústavu, akademickej obce, ale i riaditelia škôl z Popradu a blízkeho okolia a širšia odborná verejnosť zo Slovenska.

„Život nie je skleník" - týmito slovami opísala riaditeľka školy Viera Grohová motiváciu pre vytvorenie nového vzdelávacieho programu. Podľa nej súčasná škola musí reflektovať na aktuálne dianie vo svete a prispôsobiť sa dnešnému svetu. Cieľom Spojenej školy je, *„aby si žiaci osvojili také schopnosti, ktoré im umožnia nielen flexibilne sa prispôsobiť novým podmienkam, ale aj hľadať nové cesty a úspešne sa sebarealizovať v živote v 3. tisícročí"*, ozrejmila pani riaditeľka Grohová. *„Prostriedkom k dosiahnutiu cieľa je prevažne práca s textom ako univerzálnym nástrojom vzdelávania"*, dodala.

Štátna tajomníčka Romana Kanovská navštívila v rámci konferencie viacero otvorených hodín, na ktorých pedagógovia ukázali svojim kolegom inovatívne metódy výučby, ako aj priestory materskej školy, ktorá okrem iného ponúka deťom aj technické vzdelávanie, vrátane dielní či kuchynky. *„Vzdelávací program, ktorý táto škola zaviedla, vytvára inkluzívne podmienky pre rozvoj každého dieťaťa s jeho individuálnymi osobitosťami. Takéto prostredie umožňuje progres tak deťom so zdravotným alebo sociálnym znevýhodnením ako aj deťom s nadaním,"* uviedla štátna tajomníčka R. Kanovská. *"S veľkým uznaním som na otvorených hodinách sledovala, ako pani učiteľky cielene využívajú rôzne stimulačné metódy na to, aby rozvíjali tvorivosť, myslenie, ale napríklad aj bádateľské aktivity deti na prírodovedných predmetoch,"* zhodnotila Kanovská.

Experiment podporoval aj zriaďovateľ školy – mesto Poprad. Jeho viceprimátor Igor Wzoš by privítal, aby mohol ďalej pokračovať. *„Boli by sme radi, ak by sme mohli tento projekt rozšíriť na všetky základné školy v meste, pretože vidíme jeho prínosy,"* uviedol.

Spojená škola na Letnej ulici v Poprade sa skladá z materskej, základnej a základnej umeleckej školy. Okrem toho sú jej súčasťami aj školský klub detí a centrum voľného času. Vďaka tomu môže svojim deťom a žiakom zabezpečiť celodennú starostlivosť a taktiež aj všestranný rozvoj osobnosti. Filozofia školy je postavená na dvoch princípoch – prvý je na spoznávanie detí a žiakov a spoločné odkrývanie ich identity a hodnôt a druhým komplexnosť prístupu pri rozvoji potenciálu dieťaťa či žiaka.

Výnimočnou črtou školy je, že svojím prístupom k deťom a žiakom je skutočne škola pre každého. Svojím inkluzívnym prístupom je otvorená aj pre deti a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. *„Sme tak škola reagujúca na potreby žiakov, rodičov a spoločnosti a smerujúca k tomu, aby každé dieťa malo šancu objaviť vo svojom vnútri bohatstvá, rozvíjať ich a podeliť sa o ne s inými. Veď čo môžeme ponúknuť žiakom viac, ako dobre organizované spoločenstvo, v ktorom všetci členovia rastú a sú jeden pre druhého prínosom,"* zhodnotila pani riaditeľka Grohová.

FOTO: archív MŠVVaš SR

Hľadajú sa ďalší mladí lídri do programu Teach for Slovakia

Organizátori celosvetového úspešného projektu, ktorý už aj na Slovensku zapustil korene pod názvom Teach for Slovakia, hľadajú tretiu skupinu dobrovoľníkov. Mladí ľudia, ktorí majú radi výzvy a chcú svojím nadaním i altruizmom pomáhať vzdelávať deti v znevýhodnenom prostredí, sa môžu prihlásiť do 15. decembra 2015. V užšom výbere potom organizátori určia tých najlepších, ktorí absolvujú intenzívny šesťtýždňový kurz zameraný na komunikačné a manažérske schopnosti. Záujemcovia získajú viac informácií na webe projektu.

Zdroj: TASR

Upleťte si vianočný stromček

Čas najkrajších sviatkov v roku sa pomaly, ale isto blíži a tak Vám ponúkame tip, ako si s pomocou papierového pletenia môžete vyzdobiť svoju triedu.

1. Na výrobu papierového stromčeka budete potrebovať **(1a)** papierové ruličky, nožnice, lepidlo duvilax, polystyrénový kužeľ cca 30 cm výšky, stipce. Na výrobu papierových ruličiek budeme potrebovať **(1b)** papier, ihlicu číslo 2,5, pomôcku na ruličkovanie (zašle autorka v prípade záujmu), lepidlo. Ruličky moríme podľa farby stromčeka, ktorý chceme docieliť. Moríme moridlom na drevo; na výber je moridlo práškové alebo liehové. Liehové moridlá zakryjú aj prípadné reklamy.☺ / video na výrobu papierových ruličiek a stromčeka si môžete pozrieť na http:// artmama.sme.sk/papierove-pletenie/papierove-pletenie-vyroba-vianocneho- stromceka/ Na zdobenie stromčeka budeme potrebovať vodu riediteľný lak, štetec, lepiacu pištoľ na prichytenie ozdôb a samotné ozdôbky na dekoráciu stromčeka.Malý stromček, cca 30 cm, spotrebuje približne 100 ks papierových ruličiek. Čím väčší obvod kužeľa, tým viac ruličiek budeme potrebovať.

1a

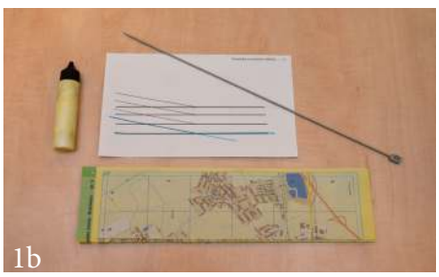
1b

2. Zoberieme si dve ruličky, spojíme ich kolmo do kríža**(2a)**, spoj zalepíme malým množstvom lepidla a do zaschnutia prichytíme štipcom. To isté urobíme s druhou dvojicou papierových ruličiek. Po zaschnutí / pár minút/ prekrížime obe dvojice krížov a vytvoríme tak pomyselnú hviezdicu **(2b)**.

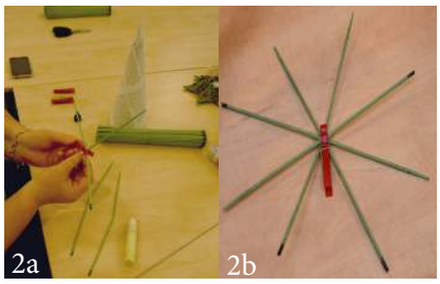
2a 2b

3. Nájdeme si stred kužeľa a pevne ho položíme na hviezdicu.Tým máme pripravený podklad na pletenie **(3a, 3b)**.

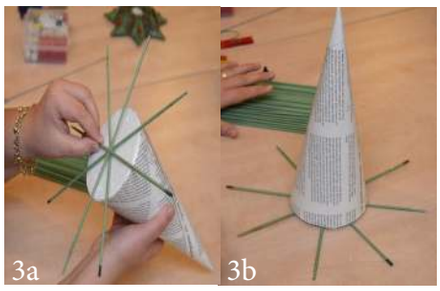
3a 3b

4. Zoberieme novú ruličku, podsunieme ju popri kuželi pod jednu a ponad druhú ruličku (z kríža, ktorý sme vytvorili) **(4a)**. Potom pokračujeme, zoberieme prvú ruličku ponad, ktorú ide pridaná rulička a obtočíme ju popri kuželi **(4b)**. Následne zoberieme ďalšiu ruličku, ktorú sme prekrížili a opakujeme postup stále dookola až všetky ruličky okrúžime okolo kužeľa **(4c)**. Vzniknú nám dve rovnobežné ruličky – jedna, ktorou sme začínali a posledná. Pozor, dobre chytíme, aby sa nám to nerozpadlo! **(4d)**

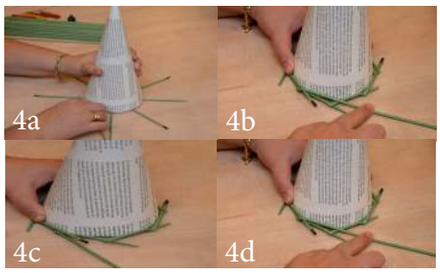
4a 4b 4c 4d

5. Teraz si ruličky nadpojíme. Všimneme si, že ruličky sú kónické /jedna strana ruličky je užšia a druhá širšia/. Nanesieme si malé množstvo lepidla na užšie strany koncov ruličiek a ruličky nadpájame **(5a)**. Nadpojíme všetky ruličky dookola **(5b)**.

UČITEĽSKÉ NOVINY
Periodikum o školstve a vzdelávaní
Vydáva Učiteľské noviny o.z.
Adresa a sídlo redakcie:
Lamačská cesta 8/A
811 04 Bratislava
IČO vydavateľa – 42 418 089

Šéfredaktor: PhDr. Ľubomír Pajtinka, PhD.
Mobil: 0904 700 570
Email: pajtinka@ucn.sk
Štatutárny zástupca :
Mgr. Martina Miksová
Mobil: 0948 038 354
E-mail: miksova@ucn.sk
Facebook: www.facebook.com/ucitelskenoviny

Redakcia si vyhradzuje právo upraviť titulok príspevku a vykonať v rukopise potrebné štylistické a ďalšie úpravy tak, aby sa nestratil význam a obsah príspevku. Redakcia môže rozhodnúť aj o nezaradení príspevku na publikovanie.

Redakcia sa nemusí stotožňovať s obsahom a názormi prezentovanými v príspevkoch.

Majiteľmi ochrannej známy Učiteľské noviny sú OZPŠaV SR a MŠVVaŠ SR.

Za štylistickú a jazykovú úroveň príspevkov zodpovedajú ich autori, v redakcii príspevky neprechádzajú jazykovými korektúrami.

Učiteľské noviny sa distribuujú zadarmo
Periodicita vydávania: mesačne s výnimkou letných prázdnin

Zadané do tlače: 26. 10. 2015
Registračné číslo MK EV 5217/15
ISSN 0139-5769.

6. Takto postupne prepletáme jednu ruličku cez druhú. Zároveň si postupne nadpájame ruličky **(6a, 6b)**. Nesmieme sa pomýliť a niektorú vynechať, mali by sme vo výplete chybu. /Výnimkou je, ak robíme väčší stromček, cca 80 cm a ruličky, by sme mali príliš blízko, až by sa nám prekrývali dohromady, potom účelne jednu vynecháme. Realizujeme to tak, že prebytočnú ruličku odstrihneme a prichytíme lepidlom. Inak by sme mali jednu hrču, ktorú by sme plietli rovno a nezužovala by sa. Spoj môžeme prekryť ozdobou/.

7. Prepletáme okolo kužeľa až po vrch **(7a, 7b)**, nezabúdame ruličky nadpájať. Približne tri centimetre od konca kužeľa **(7c)** zoberieme ruličky vo výplete a spojíme ich dohromady **(7d)**.

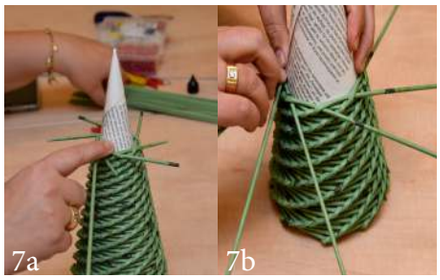

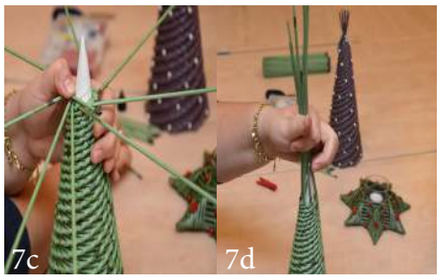

8. Otočíme stromček /ešte na kuželi/ naopak a približne jeden centimeter od okraja kužeľa vystrihneme nožničkami menšiu hviezdicu **(8a)**, čím sa nám podarí už takmer hotový stromček z kužeľa stiahnuť **(8b)**. Pozor, skontrolujeme si ruličky. Ak sa nám niektorá po odstrihnutí začne odtáčať, zalepíme spoj lepidlom.

9. Vrchnú časť stromčeka trochu zatočíme v smere výpletu a stiahneme gumičkou **(9a)**. Odstrihneme najprv menší kus. Zbytok výpletu odstrihneme podľa toho, ako vysokú špičku, chceme na stromčeku dosiahnuť **(9b)**.

10. Samotné zvyšky na stromčeku, ktoré nám tým zo spodku zostali, prilepíme. Každý jeden kúsok, ktorý nám zostal, prilepíme k spodku stromčeka tak, aby nám nič nebolo vidno a do zaschnutia spoj prichytíme štipcom **(10a, 10b)**.

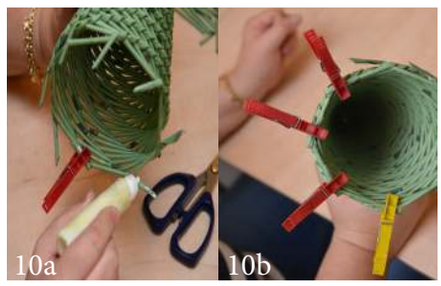

11. Hotový stromček pretrieme lakom /zarobíme si duvilax s vodou v pomere 1:1; alebo vodou riediteľným lakom/. Po zaschnutí môžeme stromček začať zdobiť.

V prípade malých žiakov je lepšie použiť lak určený na lakovanie nábytku pre deti. Výsledný výrobok zdobíme tavnou pištoľou **(11)**.

Dvojstranu pre Vás pripravila Mgr. Klaudia Duchoňová.
Kontakt: www.artmama.sme.sk nick: claudi1

Prehliadka výsledkov tvorivých pedagógov

Celoslovenská prehliadka pedagogickej tvorivosti Chalupkovo Brezno 2015 je úspešne za nami. Tento raz ho organizátori venovali Roku Ľudovíta Štúra. Osobnosť národných dejín priblížil pásmom zaslúžilý umelec Juraj Sarvaš spolu s umeleckou vokálnou skupinou Danubius.

V dňoch 9. až 11. októbra sa v Brezne stretli pedagógovia z celého Slovenska. Súťažiacich 48. ročníka Chalupkovho Brezna a vzácnych hostí privítal v obradnej sieni mestského úradu prednosta Martin Juhaniak a pozdraviť ich prišli aj laureáti Detského Chalupkovho Brezna, deti z Materskej školy na Clementisovej ulici so scénkou o troch prasiatkach.

Po slávnostnom otvorení účastníci prehliadky položili kvety k pamätníku Jána Chalupku, kde život velikána priblížila predsedníčka miestneho odboru Matice slovenskej Ivana Kružliaková. Vo večerných hodinách sa už venovali diskusii s Ľubomírom Pajtinkom o aktuálnych problémoch slovenského školstva.

Výtvarná súťaž sa tento raz konala v Okresnom úrade v Brezne, keďže sa breznianska synagóga renovuje.

Pedagógovia od sobotňajšieho rána súťažili v literárnej tvorbe, v speve, tvorbe počítačových vzdelávacích a prezentačných programov, umelecko- dokumentárnych videofilmov, skladateľskej tvorbe, hre na hudobnom nástroji, umeleckom prednese poézie a prózy a v prednese tvorby pre deti. Na záver poroty vyhodnotila ich výkony a podľa výsledkov začlenili do bronzového, strieborného a zlatého pásma, ako aj navrhla laureátov.

Súťažiaci ako aj laureát vlaňajšieho ročníka Július Alcnauer svoju tvorbu prezentoval samostatnou výstavou v Galérii pod klenbami.

Chalupkovo Brezno bolo tento raz venované Roku Ľudovíta Štúra. Významnú osobnosť národných dejín na Večere víťazov priblížili pásmom Vzlietli orli vysoko zaslúžilý umelec Juraj Sarvaš a umelecký vokálny súbor Danubius.

Ako prezradil predstaviteľ umeleckého prednesu Juraj Sarvaš, k mestu Breznu má vrúcny osobný vzťah. “Od mlada, keď som bol v Hronci na Sokolskej chate, chodili sme ako stredoškoláci na výlety do Brezna. Tiež, keď som nastúpil do Divadla Jozefa Gregora Tajovského, pravidelne som chodili hrávať predstavenia do hotela Ďumbier, kde bola divadelná sála a výborné obecenstvo. Zažili sme veľa krásnych chvíľ. Potom som v roku 2013 dostal vyznamenanie Čestný občan mesta Brezna, ktoré ma veľmi potešilo. Po čase som opäť tu, zasa ako doma.” Ako dodal, mesto Rázusa, Chalupku, Laskomerského má svoju ohromnú silu.

Súťažiaci podali výkony na vysokej umeleckej úrovni. Festival sa opäť tohto roku vydaril. Napokon, asi platí, že kde sa stretnú učitelia, tam je naozaj výborná atmosféra a krásne výsledky.

Mimoriadny profesionálny výkon, ktorý zniesol najvyššiekritériá profesionála predviedla pri prednese prózy Anna Dubovcová z Turčianskych Teplíc

Pripomíname si dvestročnicu narodenia Ľudovíta Štúra

ĽUDOVIT ŠTÚR

V stredu, 28. októbra, uplynulo 200 rokov od narodenia Ľudovíta Štúra. V odbornej literatúre, v životopisných kalendároch aj v popularizačných materiáloch sa však uvádzajú dva dátumy jeho narodenia: 28. október i 29. október 1815. Prvý dátum sa opiera o rodinnú tradíciu, druhý je uvedený v matrike pokrstených evanjelickej a. v. farnosti na panstve grófa Zaya v Uhrovci. Štúr si však vo svojich osobných spisoch dôsledne uvádzal dátum 28. október 1815.

Ľudovít Štúr sa narodil 28. októbra 1815 v Uhrovci. Vyrastal v učiteľskej evanjelickej rodine s vysokými mravnými a duchovnými zásadami, ktoré mu zostali počas celého života. Študoval v Rábe (dnešný maďarský Győr, 1827-1829) a v dnešnej Bratislave na Evanjelickom lýceu (1829-1833). Zúčastňoval sa na práci v Spoločnosti česko-slovenskej a čoskoro sa stal vedúcou osobnosťou slovenskej študujúcej mládeže.

Bol politikom, buditeľom, básnikom, novinárom, redaktorom, jazykovedcom a pedagógom. Vo svojej organizačnej, politickej a vedeckej práci sa zameral nielen na národné, ale aj sociálne a politické záujmy ľudu v čase národného obrodenia, ktoré štúrovcami vrcholí. Štúr bol kodifikátorom spisovnej slovenčiny, zakladateľom Slovenských národných novín a spoluzakladateľom Slovenskej národnej rady (SNR) v septembri 1848 vo Viedni (dnes Rakúsko), ktorá bola prvým národnopolitickým orgánom Slovákov. Je považovaný za zakladateľa modernej slovenskej politickej žurnalistiky.

Pred Vianocami 1855 sa Ľudovít Štúr nešťastne postrelil na poľovačke za Modrou. Na následky zranenia zomrel 12. januára 1856. O štyri dni neskôr sa v Modre konal celonárodný pohreb.

Zdroj:TASR